

ONZE
VOGELS

52^E JAARGANG N^O 2, FEBRUARI 1991

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

DA

V

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BO

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4500 AB Bergen op Zoom
bank AMRO rek.nr.:46.89.59.262.
gironummer 1148324, telefoon 01640-3 50 07.
Geopend 08.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.
's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), W. Beckman,
A. Dommerholt, J. Forsten, J.J. Krol,
W.C. Oonk en Jos van de Walle

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4521 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouweveg 5a,
4561 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: J.W.B. Robbe, A-Kade 19,
9581 AH Musselkanaal, telefoon (05994) 1 63 41.
District Friesland: H. Suichies, Ruusbroeckstraat 28,
8913 HN Leeuwarden, telefoon (058) 15 16 92.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7826 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 1 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Veldkersmeen 22,
3844 RB Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlassoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 7 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 4 48 43.
District Zuid-Holland: wvd. A.J. Domburg
Copperstok 16, 2959 ED Streefkerk
telefoon (01842) 2080.
District Zeeland: T.J. Udo, Slotstr. 5, 4421 EL Kapelle,
telefoon (01102) 4 15 22.
District West Noord-Brabant: C.H.M. v.d. Linden,
Maststraat 15, 4631 EP Hoogerheide,
telefoon (01646) 1 49 78.
District Oost Noord-Brabant: A.H. Meesterburnie,
Beatrixlaan 94, 5707 LX Helmond,
telefoon (04920) 2 56 09.
District Limburg: H.J. Stienen,
Molenstr. 18, 5988 EP Helden,
telefoon (04760) 7 64 09.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:
H.K. v.d. Wal, Mozartstraat 4, 8916 HC Leeuwarden,
telefoon (058) 13 46 55
Tropen, parkieten etc.:
P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 3768 CN Soest,
telefoon (02155) 1 53 01.
Zangkanaries:
J.Aelbrecht, Eufraat 3, 1186 JJ Amstelveen,
telefoon (020) 45 55 12

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 650,-, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 53,50 bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV **geen cheques!** Indien men het maandblad per luchtpost wil ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIALCLUBS

Het lidmaatschap van de specialclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.c. opgave lidmaatschap, wendt men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

J. Broere, Jongbloedin. 31,
3769 BP Soesterberg, telefoon (03463) 5 19 76.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Gras- en Grote parkieten

A.J.M. v.d. Linden, Brugstr. 72,
4131 AZ Vianen, telefoon (03473) 7 61 73.
Entree f 5,-.

Insecten- en vruchtenetende vogels

W.G. Caris, Frankrijkstraat 95,
5622 AE Eindhoven, telefoon (040) 44 38 74.
Contributie f 30,- per jaar, entree f 5,-.

Japanse meeuwen

L. van Santen-Bergmaier, Mandenmakerslaan 31,
3454 DB De Meern, telefoon (03406) 6 37 11.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Vorm- en Postuurkanaries

G.J.S. Nijhuis, Wilderinkstr. 31,
7555 DS Hengelo, telefoon (074) 91 17 03.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Zebravinken

D.J. Elzinga, Hunzedal 73,
9531 GD Borgert, telefoon (05998) 3 50 65.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 33,50 per kalenderjaar. Overmaking bij vooruitbetaling op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnement OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

N VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 49.000)

REDACTIE

C.E. van Berkel

Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamaan 45, 2181 XB Hillegom.

HARZERS aan: M.A. Paans, Leeuwerik 78, 5165 KZ Waspik.

KLEURKANARIES aan: F.H. Verschuur, Alb. Grootin. 17, 1412 EL Naarden.

VORM- EN POSTUURKANARIES aan: P.L. Huizinga, Marathonstr. 32, 7541 BM Enschede.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN

BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: C. van Elven, Van N. van

Eemnesin. 7, 8384 EA Wilhelminaoord.

TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan:

M. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

VRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan:

G.M. Essenberg, Van Beethovenin. 213,

3144 AE Maassluis.

GRASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a,

9677 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 25 maart 1991

IN DIT NUMMER

	pag.
Priël Vogels	52
De Turquoise parkiet	55
De Gouldamadine en zijn mutaties	58
Kweek van de pracht amazone	63
Nuttige wenken bij de kanariekeek deel 2	66
De Barmsijs	68
Grijsflank Gaailijster	72
Kampioenen Vogel '91	74
Vogel '91	78
50 + 50 = 100 of De suidaire kenmerken van de kleurkanarie deel 2	78
Kweken met de Roodpootsulkervogel	81
Pigmeeduilje	82
Voliere van de maand	86
Wat lezers schrijven	91
N.B.v.V. Boekenservice	94
Bondsmededelingen	95

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Wclro, R. Zagers, H. Denessen, Rotol	54
Puik	62
Vogelshop Keesmaat, G. v.d. Feesten	
Wcvo, Ardi Electronics	70
Vogelweelde Meppel, Teurlings en Quiko, ESVE	80
Vogelmarkt te Joure	85
Jaap Koopman, GEHU, Vogelmarkt	88
Van Keulen	89
Vogelbeurs Methoeve, Fauna	90
R. v.d. Veen, Boskoopse vogelmarkt, K.B.O.F.	92
Vogelhuis Kloeg, Orni-Mondo, H. Dijks, Cédé	93
AVES, Animal, Vogelbeurs	94

Foto voorplaat: Groene katvogel

Foto: C. Scholtz

Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.

Postbus 59, 3100 AB Schiedam – Telefoon (010) 462 29 22

PRIEELVOGELS

Over de prieeelvogels is in "Onze Vogels" reeds heel wat geschreven. Daarom ben ik zo vrij er hier niet verder over uit te weiden, maar mij te bepalen tot de twee afgebeelde: Gevlekte kraagvogel en de Groene katvogel. De gevlekte kraagvogel *Chlamydera maculata*, hoort tot de kraagprieelvogels en is een van de vier soorten, die het geslacht *Chlamydera* telt. De mannetjes ervan hebben op het achterhoofd een roze of violette oprichtbare kuif, die soms echter erg onopvallend is. Deze kuif wordt vooral "geshowd" tijdens de balts. (Ik vond hierover iets interessants in Grzimeks "Het leven der dieren", namelijk: "Toen een wijfje het prieel van een Lautenbach-kraagvogel betrad, begon het mannetje opgewonden te dansen. Daarna pakte hij een rode bes op en hield hem omhoog, op een manier alsof hij een prachtige verenbos toonde. De bes verving dus als het ware de glanzende verenkraag, die bij andere soorten, zoals bijvoorbeeld de gevlekte kraagvogel, nog wel aanwezig is." De gevlekte kraagvogel heeft een lengte van 27 tot 31 cm. De afbeelding bij dit verhaal lijkt mij voldoende om een signalement achterwege te laten. Het prieel van deze kraagvogel wordt als volgt beschreven: Deze heeft de vorm van een laan met aan weerskanten stokjes en grashalmen met een lengte van 30 tot 40 cm. Deze "wanden" staan 15 tot 20 cm van elkaar verwijderd. In het midden is een schoongemaakt stuk grond met in het midden daarvan een 8 - 10 cm hoog platform. Aan een kant van het prieel is de grond bezaaid met witte beentjes, groene bessen en diverse andere voorwerpen. In het prieel is een flinke voorraad - de "schat" - van favoriete

voorwerpen. De stokjes en halmen aan weerskanten van de laan worden beschilderd met speeksel, dat vermengd is met fijngekauwd gras. Dit bouwsel wordt vrijwel het gehele jaar goed verzorgd. De gevlekte kraagvogels komen het meest voor in bosgebieden en savannen in de droge binnenlanden van oostelijk Australië. Het zijn doorgaans standvogels ofschoon ze bij tijd en wijle wel eens zwerftochten ondernemen, hetzij in paren of in vrij

kleine groepjes. Doorgaans zijn deze vogels vrij schuw, maar als ze zich eenmaal gevestigd hebben in de buurt van menselijke nederzettingen, dan kunnen ze enorme schade aanrichten in boomgaarden, omdat de vogels behalve insecten en zaden ook wel graag inheemse bessen en vruchten eten. Het geluid dat geproduceerd wordt is schor, raspend. Het zijn evenwel uitzonderlijk goede imitators, die letterlijk alles wat zij in hun

Tekst: Meindert de Jong
Foto's: P.E. Roders

omgeving horen, kunnen nabootsen. De nesten zijn ondiepe platformpjes, die wel iets weg hebben van een duivenest.

Soms is het zo doorzichtig gemaakt van twijgjes en ander droog plantaardig materiaal, dat men van onderen de eieren er door kan zien schemeren. Veelal zit het nest vrij hoog in een loofboom, tot een hoogte van wel 9 m. De eieren - gewoonlijk twee - zijn uitzonderlijk mooi: licht groenig geel met bruine of zwartbruine lijntjes en haaltjes, die niet zelden een zeer opvallend patroon vormen.

De groene katvogel

Katvogels behoren tot de primitiefste groep van de prieevogels. Zij bouwen geen priee. Zij danken hun naam aan hun roep, die sprekend lijkt op het miauwen van een kat. Het zijn echte boomvogels, die zelden op de grond komen. De groene katvogel *Ailuroedus crassirostris*, die op de voorplaat is afgebeeld, heeft een lengte van ongeveer 33 cm. Zijn woongebied zijn de regenwouden in zuidoostelijk Australië. Meestal ziet men deze vogels in paartjes of in kleine groepen, vaak in gezelschap van andere prieevogels, zoals de satijnvogels. Zie jaargang 1984, pagina 540. Ofschoon hun eigenlijke roep een katachtig gemiauw is, laten zij bij verstoring een heel ander geluid horen, een laag, aangehouden gesis. Katvogels zijn verzot op bepaalde inheemse vruchten en bessen, maar ook worden insecten wel gegeten. Het nest is een komvormig bouwsel van lange dunne takjes en stengels van klimplanten; het wordt van binnen gevoerd met fijner plantaardig materiaal. Meestal zit het uitstekend verborgen in een wirwar van klimplanten of dicht gebladerte op hoogten tot 10 à 12 m. De twee of drie eieren zijn roomkleurig wit.

De Turquoise parkiet

Neophema pulchella

Tekst en foto's
B. van de Kamer, Alkmaar.

Engels: Turquoise Parrakeet
Duits: Schönsittich
Frans: Perruche Turquoise

In Australië, het land van herkomst van de turquoise parkiet, worden ze Turquoise Parrot en ook wel Beautiful of Grass Parrot genoemd.

Beschrijving

De lengte van de turquoise is ongeveer 20 cm. Turquosines zijn van achter gezien overwegend groen. De voorkop en wangen zijn blauw. De keel, borst en buik en de onderkant van de staartveren zijn geel. Bij de volwassen man is het blauw van de kop en de wangen opvallend diepblauw. Het donkergroen van de kop gaat over in geelgroen in de nek en de bovenste vleugeldekveren. De rug, de stuit en de middelste staartpenen zijn lichtgroen. De buitenste staartpenen zijn heldergeel, wat vooral bij het opvliegen duidelijk waarneembaar is. De onderkant van de staart, de buik

en de borst zijn eveneens heldergeel. Dit geel gaat over in groengeel op de keel tot aan de blauwe wangen. De vleugelzoom is blauw. Tussen de groene vleugeldekveren en de blauwe vleugelzoom heeft alleen de volwassen man op de vleugel een roodbruine vlek. De slagpennen van de vleugel zijn blauwzwart. Poppen zijn over het geheel genomen fletser van kleur en missen de roodbruine vleugelvlek.

Verspreidingsgebied

Het verspreidingsgebied van de turquoiseparkiet is door het ontginnen van het land en onder invloed van het klimaat nogal eens aan schommelingen onderhevig geweest. Het is de laatste tientallen jaren gestabiliseerd en loopt nu globaal genomen van de Darling Downs in zuidoost Queensland via de Great Dividing Range door New South Wales tot het Mt. Buffalo National Park ten zuiden van Wangaratta in Victoria.

Broedgebied

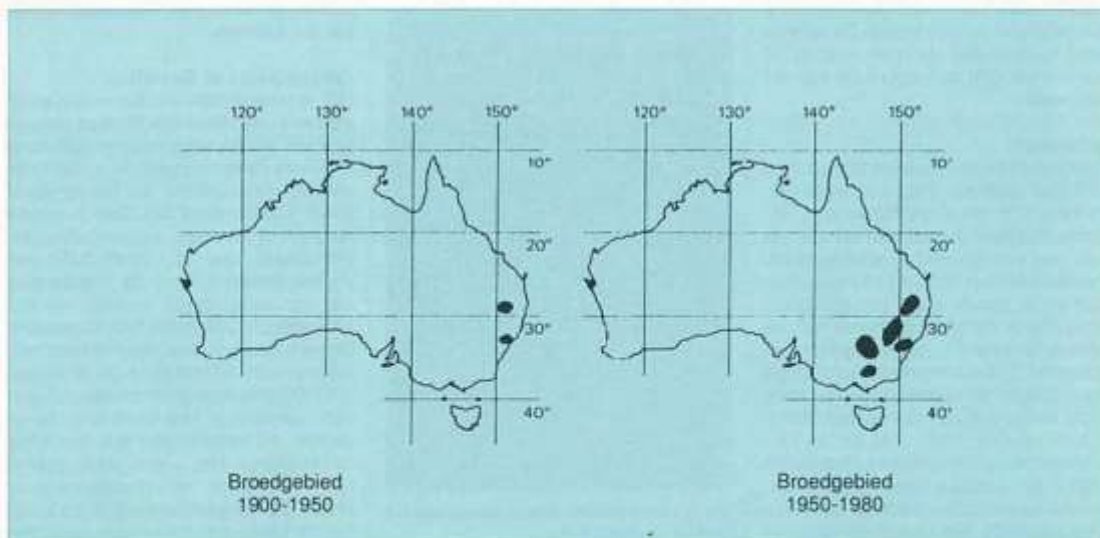
In de natuur is de turquoiseparkiet zeer selectief met betrekking tot zijn broedgebied.

Ze houden van een open boslandschap met voldoende oude dode boomstronken om nestholten te vinden.

Er moeten in de omgeving genoeg gras en onkruidzaden voorradig zijn.

Als aan de rand van het bos, daar waar dit overgaat in een graslandschap, ook nog een kreek of riviertje aanwezig is, dan kunnen we daar de turquoise aantreffen.

In de vijftiger jaren waren er maar twee broedgebieden bekend. Een groot broedgebied in de omgeving van Inverell in het noordoosten van New South Wales en een heel klein broedgebied aan de oostkust in het Ku-Ring-Gai National Park ten noorden van Sydney. In 1990 zijn in het verspreidingsgebied van de turquoise al weer veel meer broedgebieden bekend.

Woongebied van de turquoise in het Warrumbungle Nat.Park (New South Wales)

Broeden

Het broedseizoen van de turquoiseparkiet begint in het vroege voorjaar en loopt door tot in het begin van de zomer. Dat is in Australië van augustus tot december - januari. Ze hebben een voorkeur voor nestholten in oude en dode bomen laag bij de grond; soms nestelen ze zelfs in omgewaaide dode bomen. De pop bebroedt de vier à vijf eieren alleen. Het broeden duurt ongeveer eenentwintig dagen. In de broedtijd voert de man het popje, maar in de laatste week van het broeden gaat ze ook zelf weer op voedsel uit. Dit doet ze altijd samen met de man. Vooral bij warm weer blijft ze langere tijd van het nest weg.

Algemeen

De turquoiseparkiet werd al meer dan 200 jaar geleden voor het eerst beschreven. In de tijd dat de eerste kolonisten Australië in bezit namen was het een veel voorkomende parkietensoort. Tussen 1880 en 1920 is de turquoiseparkiet in aantal sterk teruggelopen, vooral door de grote toename van de schapehouderij in hun verspreidingsgebieden. Tijdens de grote en jarenlange droogte rond de eeuwwisseling bereikte deze teruggang een dramatisch hoogtepunt, zozeer zelfs dat ze in hun broedgebied in Queensland, New South Wales en Victoria bijna geheel verdwenen waren. Vermoedelijk zijn in die droge periode een aantal turquoise-

parkieten trekkend langs de Murray rivier uitgeweken naar andere gebieden, zoals de MacPhersons Range, waar wel voedsel te vinden was om te overleven. Na die bijna zeven jaar durende droge periode ging het weer beter met de turquoise en namen ze weer in aan

Op de voorgrond het dode boompje met het nest van de turquoise.

tal toe. Speciaal tussen 1940 en 1960 zijn ze weer vele malen waargenomen, soms zelfs in groepen van veertig à vijftig stuks. Het stichten van de zogenaamde Nationale Parken heeft aan de terugkeer van de turquoiseparkiet een belangrijke bijdrage geleverd.

Nationale Parken

In het verleden zijn de Australiërs niet erg zuinig met de natuur van hun land omgesprongen. Ten behoeve van de veeteelt, de mijnbouw en de industrie is veel opgeofferd. Zo zijn er voor de schapehouderij vele duizenden hectaren bos omgehaald en platgebrand, dit vooral ook in het verspreidingsgebied van de turquoiseparkiet. Gelukkig is er ook veel goeds voor de natuur tot stand gebracht. In de loop der jaren zijn er meer dan 1200 Nationale Parken en Reservaten gesticht, verspreid over heel Australië. Mooie, belangrijke en unieke natuurgebieden zijn tot National Park verklaard. In een National Park wordt de flora en fauna beschermd en wordt alles zo veel mogelijk in de natuurlijke staat gehouden. Sommige van deze Nationale Parken zijn zeer groot. Zo is het Kakadu National Park 568.400 hectare groot. Dit is meer dan vier maal de oppervlakte van de provincie Utrecht. Deze Nationale Parken staan onder beheer van de "National Parks and Wildlife Service" en worden door een staf van toegewijde parkwachters (rangers) verzorgd. Er is altijd een keur aan informatie over het ontstaan, de geologie en de flora en fauna voorhanden. Ook zijn er routebeschrijvingen van de wandel-, klim- en trektochten in de parken. Meestal zijn er ook faciliteiten om te kamperen, met water, toiletten en douches.

Turquoise in de natuur

Het is opmerkelijk dat de turquoiseparkiet in de Nationale Parken die zijn gesticht in hun verspreidingsgebieden flink in aantal zijn toegenomen. Kennelijk voldoen deze parken als broedgebied goed. Tijdens onze reis door Australië hebben wij als ware natuur- en vogelliefhebbers vele van deze Nationale Parken bezocht. Voor de bestudering van de turquoise hadden wij het Warrumbungle National Park uitgezocht. Dit park ligt ongeveer 100 kilometer ten noorden van Dubbo in New South Wales, is 21.000 hectare groot en van vulkanische oorsprong. Het heeft hoge bergpieken en rotspartijen en prachtige rotshellingen. Het is een uniek gebied voor de natuur- en vogelliefhebber. Naast de turquoiseparkiet herbergt het park vele andere soorten parkieten

De schrijver van dit artikel voor zijn schuilhut van waaruit de foto's zijn genomen.

en vogels. Ook zijn er kangoeroes, wallabies, emoes en koala's, en verschillende soorten goanna's en andere soorten reptielen komen er veelvuldig voor.

Zoeken naar de turquoise

Het is niet gemakkelijk de turquoiseparkiet in de natuur te vinden. In het groen van het gras en de andere begroeiing valt de turquoise absoluut

niet op. Daarbij komt ook nog dat ze een stil en onopvallend gedrag vertonen. Bij het opvliegen en tijdens de vlucht houden ze door een zachte hoge fluittoon contact met elkaar. Het herkennen van dit geluid was voor ons de weg tot het vinden van de turquoiseparkiet. Na een paar dagen hadden wij een plaats gevonden waar een paartje regelmatig kwam foerageren van de daar flink voorradig zijnde onkruidzaden. We kre-

gen de indruk dat ze jongen hadden en na het opvliegen in de richting van het nest gingen. We probeerden ze te volgen, maar dat was niet gemakkelijk. Ze vlogen zeer snel en omdat de gehele omgeving groen was verloren we ze gauw uit het oog, maar we wisten wel ongeveer in welke richting ze vlogen. De volgende dag, vroeg in de morgen, ging mijn vrouw een paar honderd meter in die vliegrichting op wacht zitten. Het paartje turquoise's zat weer op de onkruidzaden. Bij het opvliegen gaf ik mijn vrouw een teken en kon zij aan hun karakteristieke fluittoon precies horen in welke richting zij gingen. In de late namiddag betrokken wij de wacht op een plaats, waar we een goed overzicht hadden over de omgeving waar de turquoise's naar toe gevlogen waren. Het was in onze ogen een ideale plaats voor een nest. Er waren veel oude boomstronken en er lag ook heel wat dood hout op de grond. Binnen een uur werd ons geduld beloond. We hoorden de turquoise's aankomen en vrijwel direkt zagen we het paartje. Ze gingen ongeveer twintig meter vóór ons in een boompje zitten. Het mannetje liet weer die hoge fluittoon horen en meteen daarop hoorden we de bedelroep van jonge parkieten. Het mannetje vloog nu naar een dun dood boomstammetje, tien meter voor ons, en ging op de stomp van een afgebroken tak zitten, drie meter boven de grond. In de gaffel tussen stam en zijtak zat kennelijk een holte in de stam, want tot onze verbazing stak een paar jonge turquoise's hun kop omhoog en bedelde om voer.

Turquoise'neman op de stomp van de afgebroken tak met in de gaffel het nest.

Pop voor het nest de jongen voerend.

Man voor het nest de jongen voerend.

N

D

DE GOULDAMADINE

De blauwfaktor in combinatie met de pastelfaktor

1 Roodkop gouldiamadine blauwpastel (mannen)
Vogels uit een stam met een maximaal phaeo-melanine bezit. Hierdoor heeft de roodkopfactorige vogel een duidelijk bruin masker, en beide vogels een beige buik. Beide vogels zijn van een vrij goede kwaliteit, hoewel het ideale vleugeldeksel wat egaler zal moeten.

In de groenserie hebben we gezien dat de pastelfaktor bij de gouldiamadine verantwoordelijk is voor twee kleurslagen; n.l. de groenpastellen met een reductie van 50% van het eumelanine, en de groen-overgoten of gele vogels met een zeer sterke reductie van het eumelanine. In de blauwserie ontstaan op dezelfde wijze in combinatie met de pastelfaktor de blauwpastellen en de blauw-overgoten of witte paarsborsten.

Zoals u ziet praat ik hier niet over witte vogels, maar gebruik ik de toevoeging paarsborst, omdat deze laatste kleurslag weliswaar voor een groot gedeelte wit is, maar de volle paarseborstkleur behoudt, vind ik de benaming wit of witte zwartog niet echt passend. De toevoeging paarsborst lijkt me bij deze kleurslag de beste oplossing. Wellicht

dat deze toevoeging bij de gele en ook bij de overgoten vogels het overwegen waard is. Ook de blauwpastel en de witte paarsborst zijn dus geen nieuwe mutaties, maar combinaties van verschillende mutaties. Deze combinaties kunnen vrij eenvoudig worden gekweekt uit blauwe en pastelfactorige vogels. Doordat de pastelfaktor geslachts-

gebonden en dominant vererft zijn de combinatiekleuren zelfs vrij gemakkelijk te realiseren. Uit de paring van een pastelfactorige vogel (een groenpastel man, een gele man of een gele popi) aan een blauwe partner komen jonge groenpastel mannen (en bij de eerste twee ook gele poppen), welke split zijn voor blauw. Deze vogels, weer terug-

EN ZIJN MUTATIES

gepaard aan blauwe partners geven weer 50% blauwe jongen, waarvan de helft ook een pastelfaktor heeft meegekregen. Dus 25% van de jongen bestaat uit vogels welke een combinatie bezitten van beide factoren. De mannen hiervan zijn blauwpastel en de poppen zijn blauw-overgoten of witte paarsborsten. U ziet het, al in de tweede generatie kunt u de gewenste combinatiekleuren kweken. Voor het kweken van een witte paarsborst (of blauw-overgoten paarsborst) mannen moet u echter nog een generatie verder. Hiertoe moet een blauwpastel man worden gepaard aan een witte paarsborst pop. U kunt hiervoor ook een groenpastel man of een gele paarsborst pop gebruiken, welke dan wel split moeten zijn voor blauw. De kans op een witte paarsborst man wordt dan wel kleiner omdat niet alle nakomelingen de blauwfactor dubbel zullen bezitten en er dus ook een aantal gele paarsborst mannen geboren zullen worden.

De blauwpastel

Evenals bij de groenpastel bestaan er van deze kleurslag alleen mannen. De reden hiervan is al bij de beschrijving van de groenpastel beschreven. Door het bezit van de blauwfaktor bezit de vogel dus geen carotenoïde kleurstoffen en door de enkele pastelfaktor in combinatie met de wildfaktor bezit de vogel nog slechts ongeveer 50% van de hoeveelheid eumelanine van de wildvorm. Hierdoor ziet de zwartkop gouldamadine blauwpastel er als volgt uit: De kopkleur is grijs. Rug-vleugeldek en stuit worden grijsblauw. Borst en buik blijven als bij de normaal blauwe, dus de borst paars en de buik min of meer beige. Door vermindering van het pigment in de blauwe veervelden komt de blauwe structuurkleur minder fraai tot uiting. Hierdoor wordt het blauw niet alleen lichter, maar ook flarser en veel meer grijsblauw. Duidelijk minder briljant dan bij de normaal blauwe. In combinatie met de roodkopfaktor bezit

2 Roodkop gouldamadine witte paarsborst (man)

Misschien dat een dieper bruine kop de voorkeur zal moeten krijgen; de vogel wordt daar immers kontrastrijker door. De hemelsblauwe band achter het masker is helaas nog vaag te zien, ook is de keel nog net niet zuiver wit. Door de diepe paarse borst toch een kontrastrijke kleurslag.

de vogel in plaats van een grijze kop een min of meer bruin masker omgeven door een grijze rand en keel. Inkweken van de geelkopfaktor heeft ook hier geen enkele zin, omdat in de gehele blauwserie geen carotenoïde kleurstoffen aanwezig zijn en dus ook een wijziging van deze kleurstoffen niet waarneembaar is. Wat kopkleuren betreft kennen we in de blauwserie dus slechts twee kleurslagen: de zwartkop en de roodkop, waarbij het wellicht beter is deze laatste bruinkop te gaan noemen.

De blauw-overgoten en/of witte paarsborst

Bij deze combinatiekleur wordt het eumelanine zeer sterk (overgoten) of zelfs volledig (wit) gereduceerd. In

combinatie met de totale reductie van de gele en rode kleurstoffen door de blauwfaktor levert dit de volgende verschijningsvormen op: Zwartkop gouldamadine blauw-overgoten: De kopkleur wordt licht zilvergrijs. Rug-vleugeldek, stuit en staart worden wit met een grijze waas overgoten. Er blijft in het rug-vleugeldek nog maar zo weinig pigment over, dat de hier aanwezige blauwstructuur niet of nauwelijks meer waarneembaar is. De borst blijft normaal paars en de buik min of meer lichtbeige. Ook hier kan door selectieve kweek, welke we ook bij de groen-overgoten en de gele vogels hebben gezien, een witte vogel worden gekweekt. De reductie van het eumelanine is dan volledig, waardoor kop, rug-vleugeldek,

stuit en staart geheel wit worden. Zo'n vogel bezit alleen nog een paarse borst en een lichtbeige buik en is verder wit. De witte paarsborst. Ook hier verandert het inkweken van de roodkopfactor alleen de maskerkleur. Deze wordt ook hier bruin doordat door de werking van de roodkopfactor in het masker een hoeveelheid phaeo-melanine wordt gevormd.

De blauwfactor en de pastelfactor in combinatie met de witborstfactor

Ook bij de blauwpastellen en de witte paarsborsten kan de witborstfactor worden ingekweekt. Naast de hiervoor beschreven reducties van eumelaninen (pastelfactor) en de carotenoïden (blauwfactor), wordt dan ook nog het phaeomelanine van de borst en buik gereduceerd. Net zoals we geen witborst groenpastel mannen met een reductie van 50% van het eumelanine kennen, kennen we ook geen witborst blauwpastel mannen met een reductie van 50% van het eumelanine. Door inkweken van de witborstfactor wordt ook de kleur van de enkelfactorige blauwpastel man direkt blauw-overgo-

3 Zwartkop gouldamadine witte paarsborst (pop)
Vooral kop, maar ook rugdek nog niet helder genoeg wit. Voor overgoten echter veel te licht van kleur.

4 Roodkop gouldamadine witborst blauw-overgoten (man)
Het rugdek is bijna wit en dus te licht voor overgoten. Deze vogel kan ook wit worden genoemd. Dan is echter de gehele kop nog teveel gepigmenteerd. Let op het pigmentvlekje in de pennen, een fout die we ook bij de gele vogels al hebben gezien.

ten of wit. In combinatie met de witborstfactor kennen we dus alleen overgoten en witte vogels, zowel bij de mannen als bij de poppen.

De witborst blauw-overgoten

De zwartkop gouldamadine witborst blauw-overgoten zou er als volgt uit moeten zien: Kop, keel, rug-vleugeldeks, stuit en staart: licht zilvergrijs. De oorspronkelijke hemelsblauwe band achter het masker blijft, hoewel natuurlijk veel vager, toch goed herkenbaar aanwezig. Hierdoor is de oorspronkelijke afscheiding van de verschillende veervelden nog goed waarneembaar. Uiteraard dienen de veervelden op zich zo egaal mogelijk van kleur te zijn, zonder b.v. storende omzoring in het vleugeldeks. Borst en buik worden helder wit, waarbij bij de mannen de borst helderder wit is dan de buik, en hier dus nog enige afscheiding tussen de borst en buik zichtbaar blijft. Bij de poppen is dit één egaal wit veerveld. Een mogelijke verklaring voor dit verschil is reeds bij de beschrijving van de witborst groen-overgoten gegeven. Door inkweken van de roodkopfactor verandert er bij deze kleurslag maar weinig. Evenals bij de

5 Witte Gouldamadine (man)
Deze vogel is roodkopfactorig en heeft een niet volledige reductie van het phaeo-melanine (ilabori-effekt). Hierdoor zijn de betreffende veervelden nog zwak gekleurd.

6 Witte Gouldamadine (pop)
Een vogel uit de zwartkopserie, welke vrij goed aan de eisen van de witte Gouldamadine voldoet. De vogel heeft een volledige reductie van het eumelanine (pastelfaktor), alleen in de borst is nog minimaal iets phaeo-melanine waar te nemen (witborstfactor).

witborst blauwe zou ook hier een wit masker moeten worden verfangd. Echter daar de witborstfactor nog niet in staat is gebleken al het phaeomelanine

van het masker volledig te reduceren, blijft ook hier een restantphaeomelanine achter. Hierdoor wordt het masker cremeachtig. Ik vraag me af of dit ge-

ringe verschil in maskerkleur voldoende is om hier twee verschillende kleurslagen te gaan erkennen.

De witte Gouldamadine

Dit is een combinatiekleur, waarbij van alle drie de reductiefactoren de reductie 100% is. De beschrijving is simpel: De vogel is geheel wit met hoornkleurige hoordelen en zwarte ogen. Zo simpel dit ideaalbeeld te beschrijven is, zo moeilijk is dit ideaalbeeld te verwezenlijken. We hebben immers te maken met een pastelfaktor, die pas na selectieve kweek zo maximaal mogelijk reduceert, en dan ook nog met een witborstfactor die ook niet altijd 100% reduceert (denk aan de ilaborsten). Beide ideale factoren samen met de blauwfaktor in één vogel te verenigen is nog maar weinigen gelukt. Meestal laat één van beide factoren het min of meer afweten, waardoor de vogel niet meer zuiver wit is. Vaak zijn bij deze vogels de oorspronkelijke veervelden nog te herkennen. Deze worden vaak onder fraaie benamingen te koop aangeboden (zilvers, zilvervleugels) maar voldoen niet aan de eisen van de witte Gouldamadine. De beste witten zijn vogels uit de zwartkopserie. Bij een goede selectieve kweek zijn er immers vogels in de pastelserie te kweken waarbij de reductie van het eumelanine nagenoeg 100% is. Deze vogels hebben dan ook een prakties witte kop, wat bij de witte Gouldamadine een vereiste is. Door inkweken van de roodkopfactor wordt er een hoeveelheid phaeomelanine in het masker afgezet wat niet volledig door de witborstfactor kan worden gereduceerd. Hierdoor ontstaat er een cremeachtig masker. Ook hier levert dit mijns inziens te weinig verschil op met de eerder beschreven witte om dit als aparte kleurslag te gaan erkennen.

Ook hier kan weer de discussie worden gevoerd die ook al bij de groen-overgoten en gele vogels is gevoerd, n.l. of we de overgoten vogels en de witte vogels naast elkaar als aparte kleurslagen moeten erkennen. Het zal duidelijk zijn als er een besluit wordt genomen over de erkenning van de groen-overgoten en/of gele vogels, dit besluit ook moet gelden voor de blauw-overgoten en/of witte vogels.

KWEEK VAN DE PRACHT AMAZONE

(*Amazone pretrei*)

Door Rosemary Low en vertaald
door Marcel Van Aelst.

Hij kweekte reeds met beschermde amazonesoorten, zoals de Cuba amazone (*A.l.leucocephala*), geelvleugel of kleine geelkop amazone (*A.barbadensis*) en de Tucuman amazone (*A.tucumana*), alsook met bedreigde soorten zoals de St Domingo of Blauwkroon amazone (*A.ventralis*) en de Groenwang amazone (*A.viridigenalis*) lang voordat ik tot de staf van het Palmitos Park in Februari 1989, toetrad. In 1990 zagen er 3 voorheen nog niet gekweekte amazonesoorten het levenslicht in Palmitos Park, waarvan de meest opwindende de Pracht amazone (*A.pretrei*) Een zeldzame vogel in de vogelkweek, hij was praktisch onbekerd tot begin jaren 80. Spijtig genoeg daalt hun aantal geweldig en wordt hun leefgebied steeds kleiner. Het is nu bekend dat men ze enkel aantreft in Rio Grande do Sul in Zuidoost Brazilië. Waarschijnlijk overleeft hij eveneens in de aangrenzende gebieden in Noordoost Argentinië. Hij werd eertijds gevonden in Zuid Sao Paulo en waarschijnlijk in Zuidoost Paraguay, alhoewel er geen bewijs be-

In het broedcentrum van Palmitos Park, Gran Canaria, hebben we het grote geluk de meeste exemplaren te bezitten van alle continentale of vastelandsoorten amazone papegaaien, met uitzondering van de Ecuador amazone (*Amazona autumnalis lilacina*) een ondersoort van de geelwang amazone, en de Soldaten amazone (*A.mercenaria*) alhoewel laatstgenoemde waarschijnlijk in de gehele vogelwereld nog door amper 6 tot 10 exemplaren vertegenwoordigd wordt. Deze soort geniet vooral de interesse van Klaus Paulmann, de stichter van Palmitos Park.

staat dat hij daar zijn standplaats had; het kan misschien om een zwerver handelen. Weinigen hebben tot hertoe het geluk gesmaakt deze amazone te bezitten en zijn sympathieke persoonlijkheid te mogen leren kennen. Het is waarschijnlijk een van de vriendelijkste, meest brutale en vrolijke papegaai die er bestaat. Het lijkt er bijna op of hij geen angst kent en dat zonder dat tikkeltje nukkigheid dat samengaat met het uitblijven van enige angst bij sommige grote amazonesoorten. Het is werkelijk aan aangename vogel om te houden en de meesten ervan zullen fluiten of roepen om aandacht te trekken als er iemand hun volière voorbij gaat. Het is een kleine amazone; vele schrijvers geven de maten onjuist, ze zijn slechts 30 tot 31 cm lang en hun gewicht schommelt tussen 240 en 310 gram. In ons broedcentrum hebben we een aantal Pracht amazones, waarvan de meeste samen in een grote volière gehouden werden gedurende vele maanden. Ze waren niet gesext, daar ik in de veronderstelling verkeerde dat ze op het zicht uit elkaar te houden waren, wat echter niet juist bleek te zijn. Ze werden per paar gezet einde februari 1990 en we geloofden 4 paren te bezitten. Ze werden samengezet in een broedvolière met een nest alsof het duidelijk paren waren, terwijl het bleek dat een koppel samenstellen niet zo gemakkelijk is als sommige schrijvers laten denken. Er wordt gezegd dat mannen meer rood op kop en vleugel hebben, of enkel op de vleugel. Ik trachtte dus deze kleuring in verband met grootte van kop en snavel te brengen. Wel is het een feit dat som-

mige poppen meestal een goed merkbare kleinere kop en snavel bezitten met over het algemeen minder rood in hun veren. In ieder geval kan ik iedereen wel de raad geven deze vogels endoscopisch of chromosomaal te laten sexen, daar uitzonderingen reeds de regel bevestigden. Op 30 maart legde een van de "mannen" 3 eieren en een 4e volgde kort daarop. Dit bewees dat de pop gepaard was met de meest aantigende man welke zich het sterkst ontplooidde. De overige 2 mannen werden uit de volière verwijderd. Op dit punt bleek het dat het gemakkelijker is mannen en poppen uit elkaar te houden door hun gedrag, meer dan door hun uiterlijk, alhoewel ze toch steeds meer uitgebreid rood vertonen op de vleugelboog. We waren verheugd vast te kunnen stellen dat alle 4 eieren bevrucht waren. Nestcontrole was gemakkelijk. De nesten zijn zo aangebracht dat we van buitenuit enkel op het deurtje moeten kloppen zodat de pop het nest verlaat. De nestmaten zijn 29 x 29 cm bodemoppervlakte en 40 cm hoog. De bodem werd bedekt met houtkrullen. Op 20 april, waarschijnlijk 25 dagen nadat het eerste ei gelegd werd, was er een ei aangepikt. In de vroege morgen van 22 april lag er een jong in het nest; de volgende morgen twee. Het 3e ei kwam op de morgen van 24 april uit en het jong kwam uit rond 3 uur de volgende dag. Het 4e ei was aangepikt op 26 april doch het jong kwam niet uit voor 29 april s'morgens, of mogelijk de vorige avond, ik denk wel het laatste. De eieren kwamen dus uit na 26 à 27 dagen. Drie van de vier jongen werden gewogen op de

dag dat ze uitkwamen. De gewichten waren, 11 gram met een beetje voedsel in de krop, 12 gram met een volle krop en 10 gram met weinig voedsel in de krop. Vanaf het uitkomen tot ongeveer 7 dagen hebben Pracht amazonejongen veel dik dons op de rug en veel minder op de kop. Op een ouderdom van 6 dagen wordt de rug donker door de groeiende pluimen onder de huid. Tegen het begin van mei kregen de 3 oudste jongen een groene schijn door de groeiende veren onder de huid; hun ogen waren nog steeds dicht. Op 13 mei waren er reeds vleugelstoppels te zien bij de 3 oudste jongen. Het rode voorhoofd en de rode vleugelboog werd merkbaar bij de oudste, een echte Pracht amazone. De jongen kregen tussen de 12 en 14 dagen een gesloten ring van 9.5 mm aan doch 9 mm schijnt beter te zijn. Het was een redelijk jonge leeftijd om ze te ringen en hun uitzonderlijke groei bewees het ideale voeden door de pop. De krop van de jongen was gedurende de eerste maand steeds goed gevuld. Na deze periode is het voor amazones normaal dat ze hun jongen niet meer zo frekwent voeden. Het opfokvoer bestond uit onbepaald vers graan, normale mengeling van gekiemde zonnebloempitten, gekookte mais en gekaakt groenvoer, dagelijks afwisselend met gekookte rijst in de pel, boterbonen, erwten of gekapte wortelen, plus een mengeling van kleingesneden fruit, zachtvoer gemaakt van hard gekookt ei, wortel, magere zachte kaas, volkorenbrood en geraspte wortelen, eveneens millet en een mengeling van kleine gekweekte zaden waar-

onder kanariezaad, hennep en haver. De opfokperiode verliep volkomen rustig. Tegen het einde van mei zaten de 3 oudste jongen volledig in de veren, het jongste bijna. Onvolwassen bevedering in vergelijking met de ouders gaf volgende bemerkingen. Het rood op kroon en voorhoofd is minder uitgebreid en slechts een van de vier had enige rode veertjes onder het oog. Datzelfde jong had groene veren op het voorhoofd met rood afgerand, wat een mooi geschubt effect te zien gaf, terwijl bij de anderen de veren degelijk rood waren. Het rood heeft hier een Robijnschijn, misschien zelfs dieper dan bij de ouders, sterk gelijkend op die van de nauw verwante Tucuman amazone. Onvolwassen vogels hebben een oranje voorhoofd, niet steenrood zoals de volwassenen. De onvolwassen Pracht amazone heeft veel minder rood in de vleugel; er is een weinig aan de bocht, weinig of niets aan de vleugelboog en rood op sommige van de handpennen doch veel minder dan bij de volwassenen. Ik denk dat deze zuiver rode veren het mooist van elke papegaai zijn. De dijen zijn volledig groen, daar waar ze bij de volwassen vogels gedeeltelijk rood zijn. De iris is bleekgrijs (chromegeel bij volwassenen) en de snavel is ivorkleurig; bij de ouders is hij ivorkleurig getint met oranje aan de zijden van de bovensnavel. De jongen verlieten het nest op 9-12-13- en 21 juni. Niettemin geloof ik dat ze in de volgende volgorde uitvlogen: 2e-3e-1e en 5e, na 53-48-49- en 55 dagen in het nest. Zelfs al moest ik verkeerd zijn en de oudste het eerst uitvloog, dan zou het toch slechts na 49 dagen zijn. Zoals gebruikelijk is bij amazones, begonnen ze zelf voedsel op te nemen 2 of 3 dagen na het uitvliegen, doch bleven nog verschillende weken bij hun ouders, in grote harmonie samenlevend. Volgens de ondervindingen met dit paar schijnt de kweek met de Pracht amazone redelijk gemakkelijk, doch een ander paar bewees dan weer het tegendeel. Dat andere paar was gehuisvest in ons nieuw broedcentrum, een volledig gesloten gebouw bevattende meer dan 100 afzonderlijke kooien. Het temperament van dat koppel was volledig verschillend met het kalme paar waaruit we de vorenbedoelde jongen kweekten. Ze waren uitzonderlijk prikkelbaar, uniek

onder de Pracht amazones, zowel man en pop waren agressief. Het is over het algemeen waar dat de kleinere amazones gemakkelijker te kweken zijn dan de grotere, doch het is eveneens een feit dat broedproblemen meestal voorkomen bij agressieve exemplaren. Hier bestaat het risico dat de jongen gedood worden bij het uitkomen. Dat risico besloten we te nemen omdat we in Palmitos Park geloven dat bedreigde soorten zelf door hun ouders moeten grootgebracht worden, indien mogelijk althans! De pop legde 3 eieren, waarvan er slechts een bevrucht was, het kwam uit op 13 mei. Spijtig genoeg werd het een paar minuten na het uitkomen gedood. De pop nestelde niet opnieuw in 1990, doch in de toekomst zullen haar eieren onder een amazone pleegmoeder gelegd worden zodat er op die manier geen jongen meer verloren zullen gaan. Het is bekend dat sinds 1970 de populatie van de Pracht amazone erg achteruit is gegaan. Deze soort is gebonden aan de wouden van de Araucaria pijnboom en spijtig genoeg ontstaan er nog weinig jonge soortgelijke bossen in hun leefgebied. De rijpe zaden zijn hun hoofdvoedsel gedurende de langste tijd van

het jaar. Hun overlevingskans hangt samen met die van het woud, dus als grondbeginsel is onmiddellijke kweek in gevangenschap hoofdzakelijk aangewezen om deze prachtige amazone te kunnen behouden. Onder de papegaaienkwekers bestaan er naar schatting een 100-tal exemplaren, vooral in Europa. Ze schijnen redelijk te nestelen en daarom ben ik er zeker van dat er bij verschillende kwekers uitbreiding zal plaatsvinden in de komende jaren. We geloven dat het succesrijk grootbrengen van deze Pracht amazone in Palmitos Park een eerste geval is dat gnoteerd kan worden buiten Brazilië.

Noot:

Ook Tony Silva meldde ons dat hij in Loro Parque met de prachtamazone kweekresultaat heeft geboekt.

Papieren selectie

Wij gaan er in dit artikel van uit dat u de kweekparen zorgvuldig heeft samengesteld. Een groot probleem voor velen van ons. Wij komen daar in een van de volgende artikelen heel uitgebreid op terug. In de regel is het zo dat elke liefhebber naar eigen inzicht de oudervogels bij elkaar heeft gezet met de bedoeling zo goed mogelijke jongen te kweken. Iedere kweker weet ook dat het altijd, hoe we ook geselecteerd hebben, een verrassing is welke en hoeveel jongen we op de stok krijgen.

Al weten we nog zoveel van de erfelijkheid en al weten we nog zo goed dat onze vogels fokzuiver zijn, dan nog blijft het spannend hoe de kwaliteit van de jongen zal zijn. Het blijft een kansberekening. Maar we kunnen zorgen dat de kans zo groot mogelijk wordt. Dat is het mooie aan onze hobby. Het zijn echter niet alleen de erfelijke eigenschappen die bepalen hoe het met de kweek verloopt. Er zijn tal van andere invloeden die mee bepalen hoeveel jongen er geboren zullen worden en hoe ze er na de eerste rui uit zullen zien. Denken we hier alleen maar eens aan de vraag hoeveel eieren gelegd worden, hoeveel eieren bevrucht zijn, hoeveel jongen er uit geboren worden, hoe door de pop en/of de man gevoerd wordt, met hoeveel dagen er geringsd kan worden, op welk tijdstip komen de jongen op de rand van het nest en wanneer vliegen ze uit? Het is zeer belangrijk al deze zaken te weten omdat we die gegevens weer nodig hebben bij het sorteren van de kweekparen voor het volgende jaar. Het is dus zaak al deze gegevens in een goede kweekadministratie te noteren. Bij vele liefhebbers is deze administratie zeer onvolledig. Vaak is het een schrift waarin alleen de oudervogels vermeld staan met het aantal jongen die dat jaar zijn grootgebracht en welke volgnummers de ringen van die jongen hebben. Dat is natuurlijk ook belangrijk maar u mist zeer wezenlijke gegevens over de oudervogels en hun jongen, die in het najaar van het allergrootste belang zijn bij de grote selectie voor de tentoonstelling en voor de volgende kweekperiode.

Een goede administratie vertelt u veel meer. Wij zullen proberen een voorbeeld van een goede administratie te geven. Bent u tevreden over uw eigen systeem dan moet u dat niet vaarwel zeggen want dit is een van de vele mogelijkheden. Misschien kunt u er wel iets mee doen om uw eigen systeem aan te vullen.

U noteert Voor de oudervogels:

- Kweeknummer, jaartal en volgnummer zoals op de ring vermeldt. De kleurslag zo precies mogelijk d.w.z. ook de specifieke eigenschappen b.v. goudgeel met zeer weinig schimmel, goudgeel volledig intensief, bruin licht schimmel, weinig aanslag in de pennen, goed vloeiend etc.. Deze gegevens heeft u straks nodig om te weten hoe uw vogels de erfelijke eigenschappen overbrengen op hun jongen. Door observatie voor de kweek heeft u al uw kweekpopjes zo precies mogelijk beschreven en de verschillen zullen zichtbaar worden in hun jongen. Op het moment dat de eerste jongen uit de rui zijn, kunt u nagaan welke ouders de beste jongen hebben grootgebracht. Deze oudervogels houden we aan voor het volgende kweekseizoen. Deze vogels dienen tevens om nieuwe kweekparen uit uw jonge vogels uit te zoeken. U kunt deze jongen prachtig vergelijken met de goede oudervogels. Al de vogels die aangehouden worden gaan we weer zo nauwkeurig mogelijk beschrijven. Hierop komen we nog te-

rug. De vogels die niet aan uw verwachtingen hebben voldaan worden uitgeselecteerd en met al de door hen grootgebrachte jongen weggedaan.

- Het tijdstip waarop u de kweekpoppen in de broedkooi zet.
- Het tijdstip dat de pop aanstaft maakt te gaan nestelen.
- Het moment dat de man bij de pop geplaatst wordt.
- Het moment dat het popje gaat leggen. Noteer elke dag dat gelegd is. Noteer zorgvuldig als er een dag wordt overgeslagen.
- Hoeveel eieren worden gelegd.
- Als de eitjes geraapt worden (dit is aan te bevelen) wanneer geeft u ze weer terug. Dag en uur vermelden.
- Wanneer en hoeveel eitjes komen uit.
- Verloopt het uitkomen normaal d.w.z. op hetzelfde moment, blijft de eischaal niet aan het jong plakken, hebben de jongen een goede gezonde kleur.
- Hoe voeren de pop en/of de man. Een goede vader zal net zo goed voor zijn jongen zorgen als zijn popje.
- Wat voeren ze? Eivoer, zaden, groenvoer of andere voedingsmiddelen die u ze verstrekt. Wanneer oudervogels aan kleine jongen zaden gaan voeren, moet u oppassen voor verstoppingen. Zaden verteren onvoldoende in het nog jonge lichaam. Geef weinig of geen zaden zodat ze verplicht worden eivoer op te nemen en te voeren. Volharden ze toch in het voeren van zaden, dan zullen verliezen niet uitgesloten zijn. Hoe

KANARIEKWEEK DEEL 2

Door: Th. Bruynaers en
L. Meulemans.

vaak hoort men niet de klacht: Ze hebben de krop vol en toch gaan ze dood. Controleer dan of er zaden in de krop zitten. Vaak zijn ook de darmen zichtbaar vol met onverteerde zaden. Het lijkt in de buik net een rozenkrans. Noteer dit want dat is een belangrijk punt bij de selectie. U heeft in september/october waarschijnlijk beter materiaal.

- Hoe gedragen uw vogels zich tijdens de broedperiode. Zijn ze rustig. Kunt u goede nestcontrole doen zonder dat de pop opvliegt. Een goede pop blijft op het nest zitten en soms moet u ze zelfs optillen voordat u de eieren of jongen kunt bekijken. Onrustige ouders geven ook onrustige jongen. Bij onrustige ouders zult u ook vaak merken dat de jongen als ze nog klein zijn op de zandla liggen, levend of dood. Onrustige ouders schrikken niet alleen van u als u de broedruimte binnenkomt, maar ook van allerlei andere geluiden, licht en als het mogelijk is van schaduwen. Noteer deze gedragingen en houdt er duidelijk rekening mee bij de selectie in september/october.
- Zit het popje niet te vast op de jongen? Dit is zeker het geval wanneer u dode vogels vindt met de krop vol voer. Let echter ook op bovengenoemd verschijnsel, of er geen zaden gevoerd zijn met als gevolg verstoppingen van maag en darmkanaal. Een andere oorzaak kan zijn dat er in de broedkooi bloedluizen aanwezig zijn die in één nacht grote schade aan kunnen brengen. Dit is bij nogal wat kwekers het geval. Eigenlijk is dit onbegrijpelijk als u voor een goede hygiëne zorgt. Is dit allemaal goed, dan mag u de pop de schuld geven en een reservepopje inzetten.
- Wanneer komen de jongen uit het

nest? Bij rustige vogels zal dit het geval zijn op de 17e/18e dag. De jongen zijn ook rustig evenals de ouders en zij voelen zich zeer op hun gemak. Rustige jongen komen ook eerst op de rand van het nest, daarna op de dichtstbijzijnde zitstok vaak samen met de ouders. Van de jongen die als een gek door de broedkooi gaan, noteren we weer de ringnummers.

- Wanneer begint de tweede broedronde? Noteer het aantal dagen tussen uitvliegen en het leggen van het eerste ei, als er al geen eieren eerder gelegd zijn. Het komt regelmatig voor dat een pop in goede conditie aan het tweede legsel bezig is voordat u het in de gaten heeft. Dit kan wijzen op een topconditie, maar het kan ook zijn dat de pop de jongen volledig overlaat aan de man. Ook wanneer de pop de jongen te vroeg uit het nest werkt moet u dat noteren, want u zult merken dat ze dat vaker zal doen.
- Worden van de jonge vogels al in een vroeg stadium de veren geplukt om er nestmateriaal van te maken? Dit kan uw eigen schuld zijn als u te laat bent met het verstrekken van voldoende nestmateriaal. Is dat niet het geval dan zult u de schuld bij de oudervogels moeten zoeken. U zult ook hier weer merken dat dit probleem zich voordoet bij vogels die uit eenzelfde lijn komen. Wilt u deze vogels dan nog aanhouden?

Dit zijn een aantal zaken die precies genoteerd dienen te worden en waarvan u later de voordelen kunt hebben. Al de genoemde afwijkingen van het normale gedrag dient u mee te nemen in de beoordeling van uw kweekseizoen. Later kunt u dan op uw gemak er de conclusies uit trekken.

U zult zien dat er nog al wat verschillen

tussen de verschillende broedparen zullen zijn.

U zult na enkele jaren op deze manier gewerkt, ook merken, dat het steeds gemakkelijker gaat en dat u in de loop van de jaren een zeer goede kijk op uw vogels krijgt. Het mes werkt dus aan twee kanten; u selecteert de beste vogels eruit, u heeft voor het volgend jaar goed kweekmateriaal en u heeft geleerd de vogels te observeren. Het zal u opvallen dat u steeds kritischer gaat worden, wat de kwaliteit alleen maar ten goede komt. Als u zo werkt zullen er weinig problemen komen als u gaat kijken welke vogels in uw kweekbestand blijven en welke naar de handelaar verhuizen.

Het mag duidelijk zijn dat al het bovengenoemde geldt onder ideale omstandigheden zoals verlichting, behuizing, ventilatie, warmte, voeding, vers water en een zeer goede hygiëne. Een goede of slechte kweek is niet alleen aan uw vogels toe te schrijven. Als wijzelf nalatig zijn, kan uw vogel niets. Zij zijn voor de volle 100% van u afhankelijk en het is helaas jammer dat we in veel gevallen de schuld bij onszelf moeten zoeken.

DE BARMSEIJS

Carduelis flammea

Tekst en Foto: Andre Bruggeman

De barmseijs heeft, zoals U op de kleurenfoto kunt zien, ongeveer hetzelfde kleurpatroon als onze beter gekende inlandse kneu. Doch het barmseijsje is met zijn 12 cm één cm kleiner dan de kneu, het rood is ook wat minder uitgebreid maar wel intenser van kleur en heeft ook een zwarte kin en een rood perje. Deze barmseijsjes krijgen wij alleen maar te zien tijdens de najaarstrek, en ze komen meestal dan in hele grote aantallen voor. Wij treffen ze dan aan, al klauterend tussen de vele berketakken op zoek naar wat eetbaars, ook lariksen maar vooral de elzen met hun zaadpopjes bezoeken ze bijzonder graag. Enkel als de meeste zaadjes zijn gevallen zullen ze zich wel op de grond wagen. Ze kunnen zoals mezen dat doen ondersteboven aan de zaadpopjes hangen en alzo de zaadjes eruit peu-

teren. Deze tafereelen krijgen wij niet ieder jaar te zien, enkel wanneer er in hun eigen streken een voedseltekort ontstaat zakken ze af naar onze landen en leiden dan een zwervend bestaan, steeds op zoek naar wat eetbaars. Dit is meestal bij strenge winters en het bij ons toch nog iets zachter is, om daarna in maart ons opnieuw te verlaten. Ze trekken dan terug naar hun broedgebieden in de Alpen. Ook broeden ze in Groot-Brittannië en dat is dan de **Kleine barmseijs**. De grote is de **Witstuitbarmseijs** en deze leeft in het hoge noorden, Noorwegen en Zweden, maar die krijgen wij hier maar bij uitzondering te zien. Het is enkel het kleine, donker gestreept, grijsbruin, vinkachtig vogeltje dat wij te zien krijgen. Ze broeden slecht, eenmaal per jaar gezien de maar korte zomer. Ze brengen hun jongen

groot met vliegjes, muggen en bladluizen en met tal van nog andere kleine insecten. Ze maken hun nestje zowel in boom als struik, tot zelfs op de grond tussen rotsen. Vroeger werden ze regelmatig in gevangenschap gehouden maar men kan het mooie rood nooit houden zoals dat in de natuur voorkomt. Hun zang is een aaneengehouden reeks van korte trillers vermengd met korte roepgeluiden. Gelukkig wordt er in hun leefgebied nog niet met sproeimiddelen gewerkt, zodat wij ze nog van tijd tot tijd hier kunnen verwachten, om ze dan met een goede kijker gade te slaan en te kunnen bewonderen.

Tekst en foto's: J.M.M.Cornelissen,
dierenarts te Nijmegen.

Het onderzoek

HET ENDOSCOPISCH SEXEN VAN VOGELS

Inleiding

Bij vele vogelsoorten is het geslacht aan de hand van de uiterlijke verschijningsvorm niet te bepalen. Wil men een koppel samenstellen, dan is het noodzakelijk de vogel(s) te laten sexen. Een veel toegepaste methode is het endoscopisch sexen. De vogel wordt in narcose gebracht. Met behulp van een scoop (een buisvormig lenzensysteem) die men vanuit de linkerzijde via de buikwand in de vogel brengt, kan men het geslacht bepalen door de inwendige geslachtsorganen te bekijken. Door de huidige technieken zijn de risico's die men loopt bij het sexen klein te noemen. Om deze risico's zo klein mogelijk te houden, kunnen de vogeleigenaren en de dierenarts een grote bijdrage leveren.

Bijdrage dierenarts

Bepaalde ziekten, zoals papegaaizenziekte en virusinfekties komen steeds meer voor. Vogels kunnen drager zijn van deze ziekten. Dat wil zeggen dat ze de ziekteverwekker bij zich hebben en regelmatig kunnen uitscheiden zonder dat ze er zelf ziek van worden. Sext men zo'n vogel en gaat men zonder de scoop en andere gebruikte materialen (o.a. pincetten, schaar, hechtmateriaal) te desinfecteren meer vogels sexen, dan loopt men de kans deze vogels te besmetten. Een goede desinfectie van de gebruikte apparatuur na elke gesexte vogel is dus een vereiste. Een watje alcohol langs de scoop halen heeft onvoldoende effect. In onze praktijk worden alle gebruikte materialen gedesinfecteerd in een vloeistof die zowel bacteriën, schimmels, virussen en de verwekker van papegaaizenziekte doodt. Na de desinfectie worden de materialen afgespoeld met gedestilleerd water. Elke vogel krijgt een nieuw hecht draadje.

Ook is het van belang dat de vogels niet meteen na aankomst gesext worden.

Testis van een vogel

Sommige dieren hebben een lange reis achter de rug en moeten hiervan even bijkomen. Doet men dit niet, dan bestaat de kans dat door de stress van het reizen de vogel meer risico loopt om in de narcose te blijven. Ook is het raadzaam nadat de vogel gesext is, niet meteen af te reizen. Mijn advies is om tenminste een kwartier te wachten nadat de vogel geheel uit narcose is. Mogelijke complicaties ziet men in het

Eierstok van een vogel.

algemeen snel na het wakker worden. Indien nodig, kan dan ingegrepen worden. Is de vogel al onderweg naar huis, dan is men vaak te laat.

Bijdrage eigenaar

Vrijwel iedere vogelliefhebber wil liefst zo snel mogelijk het geslacht van de nieuw aangeschafte vogel(s) weten. Toch wil ik u adviseren dit niet te doen. Het beste is de vogel(s) tenminste 1

maand in quarantaine te zetten. Tijdens de quarantaineperiode kunnen het gedrag en de eetlust van de vogel(s) geobserveerd worden. De ontlasting kan tijdens de quarantaineperiode onderzocht worden op wormen en ziekteverwekkende bacteriën. Pas aangekochte vogels kunnen het best door een dierenarts worden onderzocht. Met een lichamelijk onderzoek kunnen sommige ziekten worden gevonden. Bovendien is het dan mogelijk om zonodig een uitstrijkje van de cloaca (alleen bij papegaaien en duiven noodzakelijk) te nemen en dit te laten onderzoeken op papegaaienziekte/ornithose. Zijn er geen ziekteproblemen en zijn er geen afwijkingen gezien door de eigenaar aan de vogel in de quarantaineperiode, dan kan de vogel gesext worden. Vogels die ziekteverschijnselen vertonen en toch gesext worden, lopen een groter risico tijdens

de narcose. In veel gevallen is het ook niet mogelijk om het geslacht te bepalen. Heeft een vogel bijvoorbeeld een luchtzakontsteking, waardoor de luchtzakken troebel zijn, dan is het vaak onmogelijk de geslachtsorganen te zien. Ook is de geslachtsbepaling vaak onmogelijk bij te vette vogels. Met name bij amazonepapegaaien ziet men nogal eens ernstige vormen van vetzucht.

Van belang is dat de vogels vasten voor het endoscopisch sexen. Dat wil zeggen, dat vogels geen vast voedsel krijgen op de dag van het sexen (kleine vogels, bv. spreeuwen of kleine parkieten gedurende 2 à 3 uur, grotere vogels bv. papegaaien en toekans gedurende tenminste 8 uur voor het sexen). Hiermee bereiken we dat de maag leeg is. Een volle maag kan het uitzicht op de geslachtsorganen belemmeren waardoor het onmogelijk is om ze te sexen.

Konklusie

Door het endoscopisch sexen is de kweek van vogelsoorten waarbij het geslacht niet uiterlijk te zien is op gang gekomen. Met name de kweek van papegaaiachtigen en vruchten- en insekteneters heeft hierdoor een enorme vlucht genomen. Wanneer men gezonde goed geaklimatiseerde vogels aanbiedt voor endoscopisch onderzoek, zijn de risico's klein en is de kans groot dat men het geslacht duidelijk kan vaststellen.

Vogelshop Keesmaat

IMPORT EXPORT
Molendijk 21 - 3361 EK Sliedrecht
Tel. 01840-16650 - Telefax 01840-20702

Altijd in voorraad:
Grote variatie tropische vogels waaronder bijzondere astrilden, diverse Afrikaanse en Australische prachtvinken en Insecten-en vruchtenetende vogels.

UITSLUITEND GEOPEND: donderdagavond van 18.00 tot 21.00 uur
zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur en na telefonische afspraak na 18.00 uur.

Door eigen import tegen speciale prijzen te koop aangeboden:

Diverse soorten Nachtegalen - Lijsters - Spreeuwen - Timalia's - Bul Buls - Baardvogels - Wielewalen - Kita's - Buitenlandse Groenvinken - Goudvinken - Appelvinken - Rose vinken - Pestvogels - Vliegenvangers - Siva's - Breedbekkan - etc.
Neushoornvogels - Toekans - Toekanets - Arassaries - Ara's - Div. soorten Steltlopers - Kraanvogels - Nandoes - Emoes - Afr. Struisvogels - Ibissen - Kangaroes - Herten - Antilopen - etc.

Vogel en Dierenhandel G. v.d. Feesten
Ittervoortweg 10 Weert
Tel. 04955-1396 - Fax. 04955-2156.

WOVO

KWALITEITSPRODUKTEN
Voor een beter vogelbestand

- Groothandel in dierenbenodigdheden.
- Import - Export - Fabricage
- Kwekerijen - voedseldieren.
- Speciaalvoerders
- T.T. materialen.
- "WOVO-SUKSES" kracht/opfokvoer voor alle zaadeters ZONDER toevoeging van KLEUR- en GEURSTOFFEN.
- KWALITEITS instekervoer / UNIVERSEEL "exclusief".
- WOVO-ionisators GRATIS documentatie.

WOVO-kwaliteitsprodukten zijn verkrijgbaar bij iedere **BETERE** dierspeciaalzaak en vogelhandel.

Info: WOVO - kwaliteitsprodukten
Nieuwstraat 77N - 5521 CB EERSEL t.k.u.
Tel.: 04970 - 17552. Fax. (04970) - 14738

FABRICAGE
IMPORT - EXPORT

Voor elektronische raafpomp
of dierspeciaalzaak

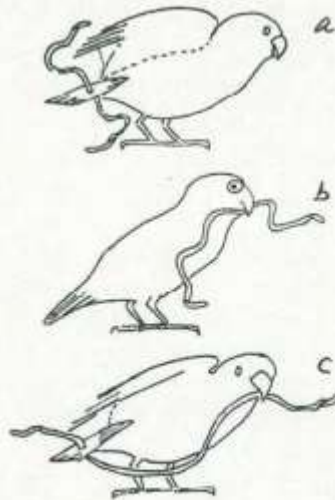
(ionengeneratoren
thermostaten
dimmers)

(luchtreiniging)
(voor lucht en voelstoffen)
(lichtregeling)

ARDI ELECTRONICS Postbus 23 5527 ZS Hapen tel 04977 - 81788

Overgeërfd gedrag bij het geslacht *Agapornis*

Een groot aantal gedragingen van vogels is aangeleerd. Anderzijds komt bij hen gedrag voor, dat is overgeërfd, waarvan veel minder bekend is. Het erfelijkheidsonderzoek blijkt niet al te grote moeilijkheden op te leveren, zolang dit betrekking heeft op duidelijke kenmerken, zoals de kleur van de veren, de kleur van de ogen en de lengte van de staart en andere ledematen. Probeert men echter een maatstaf aan te leggen voor verschillen in gedrag die een gevolg van kruisingen zijn, dan wordt men met problemen geconfronteerd, die zo goed als onoplosbaar schijnen. Dit komt doordat de meeste geërfd gedragingen vermoedelijk het gevolg zijn niet van een enkele erfelijke eigenschap (zoals bijvoorbeeld die welke de kleur van de ogen bepaalt) maar van een aantal samenwerkende erfelijke eigenschappen. Die gecombineerde erfelijke werkzaamheid maakt het bijzonder moeilijk om de resultaten van kweekproeven op hun juiste waarde te schatten. Duidelijk blijkt dit uit experimenten, die met de soorten van het geslacht *Agapornis* zijn gedaan. De "onafscheidelijken" blijken in het algemeen voor het nestelen niet met een lege holte tevreden te zijn. Vaak wordt immers van halmen en uitgerafelde twijgen een bijzonder fraai nest gebouwd. Daarbij wordt door sommige soorten *Agapornis roseicollis* bijvoorbeeld, het nest van boomschors of gras vervaardigd, wel materiaal onder de veren van staart en rug naar de broedplaats getransporteerd. In de volière kunnen zij ditzelfde doen door papier in repen te scheuren. Scheuren wordt ook door andere soorten graag gedaan, maar de bouwmaterialen worden met de snavel vervoerd. Voorbeelden hiervan zijn de soorten met de witte oogring, zoals *Agapornis lilianae*, *Agapornis nigrigenis*, *Agapornis personata* en de *Agapornis fischeri*. Deze veertransportmethode wordt ook

bij de vleermuispapegaaien *Loriculini*, waarvan het blauwkroontje *Loriculus galgulus* wel de bekendste is, gebezigd. Nu blijken sommige *Agapornis*-soorten met verschillende nestbouwgewoonten met elkaar te kunnen paren. De kruisingsprodukten die uit zo'n huwelijk ontstaan, weten echter niet hoe zij bij de nestbouw te werk moeten gaan. Het verscheuren van een verstrekt stuk papier wordt zonder moeite gedaan, wat eigenlijk heel logisch is, want beide ouders waren daar immers ook zeer bedreven in. De moeilijkheden beginnen echter, wanneer ze trachten om de stroken onder hun veren te duwen. Dit blijkt zo onhandig te gaan, dat ze er bijna stuk voor stuk uitvallen. Van het begin af aan transporteren ze nu en dan stroken in de snavel en na ongeveer drie jaar is dit hun tweede natuur geworden. Toch blijven ze veren uitsprei-

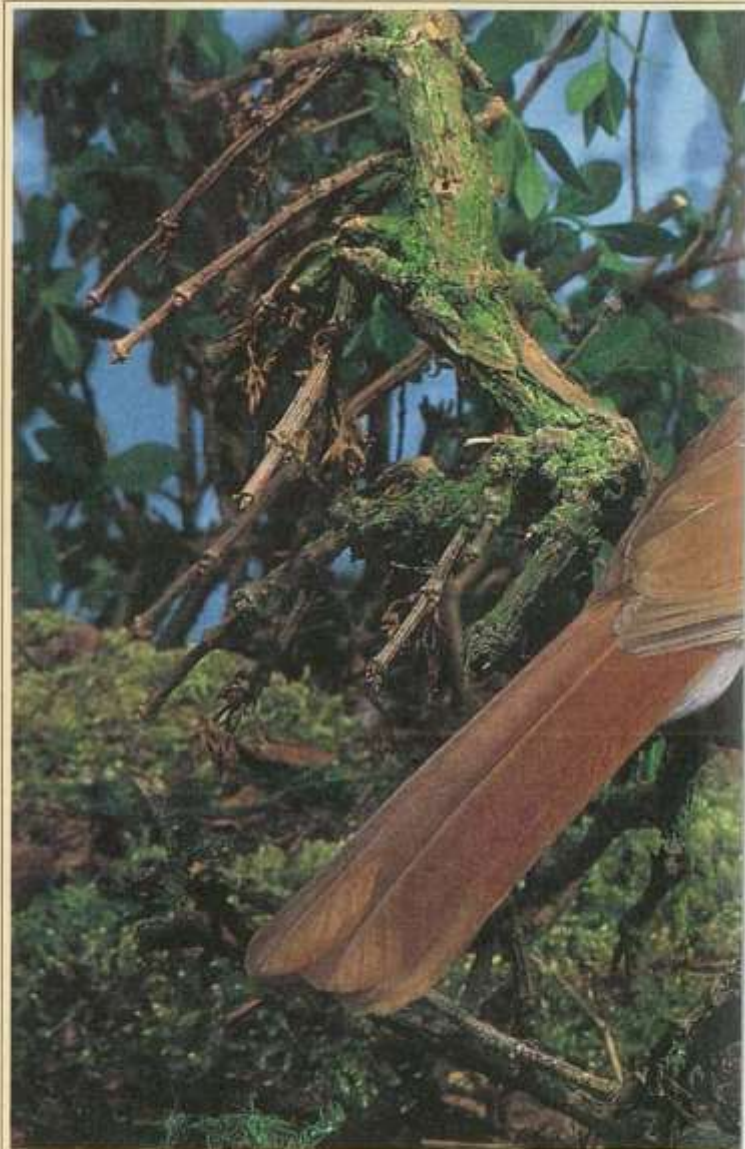
den, alsof ze er iets in willen stoppen. Bij het kruisingsprodukt komen de twee overgeërfd gedragspatronen met elkaar in botsing en de vogel slaagt er dan niet in om een tussenmanier voor zijn handelen te vinden, zodat hij het ene gedrag zou kunnen combineren met het andere of het daaraan zou kunnen aanpassen. Men vraagt zich onwillekeurig af hoe wij ons de ontwikkeling van twee soorten erfelijk gedrag moeten voorstellen. Aangenomen wordt dat zo'n gedrag onder invloed staat van dezelfde factoren, die de van geslacht tot geslacht optredende veranderingen in de karakteristieke kenmerken van een dier veroorzaken. Zoals bekend berust de evolutie op de wisselwerking tussen twee processen. Allereerst de erfelijkheidsvariëteiten, waaronder verschillen ten aanzien van allerlei geërfd kleinigheden in bouw en functie binnen de soort worden verstaan. Vervolgens de zogenaamde natuurlijke selectie, waarbij de leden van de groep die lichamelijk het best zijn uitgerust voor de strijd om het bestaan, de meeste kans hebben om zich te handhaven. De instandhouding van de soort is een bron van voortdurende zorg en voortdurend doen aanpassingen en veranderingen zich voor en daarom is het begrijpelijk, dat de gedragingen, die met de voortplanting en de voeding samenhangen, de neiging zullen hebben om zich hoe langer hoe meer te vervolmaken. Hoe deze gedragspatronen van de ene generatie aan de andere worden doorgegeven, is echter iets waarnaar men tot op heden slechts kan raden. Vermeldenswaard is nog, dat bij de *Agapornis cana* in de kleine veren speciale structuren werden ontdekt, die de veren extra stevigheid verlenen. De term **transportveren** is hier zeker op zijn plaats.

G R I J S F L A N K

Tekst: H.A.Maurer
Foto: C.Scholtz/Buursema

De ongeveer 25 cm grote **Grijsflank gaailijster**, *Garrulax caerulatus*, komt met 7 rassen voor op de oostelijke Himalaya, in Assam, Burma, Yunnan en Fukien. Ze leven in de onderlaag van dichte wouden en bamboebossen en hun voedsel, dat uit bessen en insecten in allerlei stadia bestaat, vergaren ze in de lage ondergroei alsook op de grond. Afhankelijk van het gebied waar ze domicilie hebben, komen ze voor tot op hoogten van 2400 meter. In de winter dalen ze af naar lagere regionen onder de 1500 meter maar niet lager dan 600 meter. In groepjes van 3 tot 12 trekken ze meestal op, althans buiten de broedperiode. Tijdens die periode verkeren ze paarsgewijs om zich zo ongestoord mogelijk te wijden aan de voortplanting. Er is geen uiterlijk waarneembaar verschil tussen de sexen, wel zijn er verschillen tussen de rassen onderling. Een legsel bestaat gemiddeld uit 3, soms 2, vaalblauwe ongetekende eieren die ongeveer 30,5 mm lang en 22,1 mm breed zijn. Het zijn fraaie vogels die een aangenaam klinkende zang ten beste kunnen geven, luid en melodieus. Op de foto komt dat niet zo tot uiting, maar de onderzijde, vanaf de kin tot en met de ondersaartdekveren, is witachtig van kleur, de flanken, dat ziet u wél en daaraan is ook de naam ontleend, zijn grijs.

Recentelijk is er met deze fraaie gaailijster in België een geslaagd kweekresultaat behaald. De vogels waren gehuisvest in een binnenvolière van 6 meter lang, 4 meter breed en 2 meter hoog. Daarin waren enkele takken van coniferen geplaatst met daarin een oud merei-nest. Het duurde slechts even of de vogels hadden dat nest ontdekt en begonnen meteen de binnenkant, de nestkom, met kokosvezels te bekleden. Op 4 mei werd in dat nest het eerste blauwachtige ei gelegd, de volgende dagen telkens nog een tot het aantal op vier lag. Vanaf het derde ei werd er gebroed, dat was op 7 mei. Na 12 dagen

G A A I L I J S T E R

werden er 3 jongen geboren, het vierde kwam de volgende dag uit maar werd direct door de oudervogels uit het nest verwijderd. De drie eerste jongen werden door de ouders goed gevoerd met o.a. miërenpoppen, pinky's, witte meelwormen en buffalowormpjes. Ze groeiden bepaald snel en na 4 dagen zijn ze al geringd kunnen worden; ringmaat 4 mm.

Bijna een week later werd geconstateerd dat de jongen diarree hadden waardoor het voor de oudervogels niet meer mogelijk was om de ontlasting uit het nest te verwijderen. Zoals bekend mag zijn, dragen de oudervogels normaal gesproken de door een dun maar sterk vliesje omgeven uitwerpselen van de jongen uit het nest waardoor het binnen een keurige boel blijft. De jongen zijn toen uit het nest gehaald en met de hand verder grootgebracht. Door het fijngeprakte voedsel werd wat houtskool gemengd alsmede ESB3. Na twee dagen was alles weer normaal en ontwikkelden de jonge vogels zich erg goed. Alhoewel, een van de drie is na ongeveer drie weken doodgegaan. Bij het verlaten van het nest gelijken de jongen al heel sterk op de oudervogels, ze zijn alleen wat lichter van kleur.

In het algemeen gesproken zijn gaailijsters, welke behoren tot de familie Muscicapidae, onderfamilie Timaliinae, ondergeslacht Turcoidini de spottijster timalies, prettige volièrevogels waarmee zeker wel goede kweekresultaten te behalen zijn. Of ze al of niet geschikt zijn om ze samen te houden met kleinere vogelsoorten in een gezelschapsvolière moet worden betwijfeld. Minstens met soorten van gelijke grootte en verschillende soorten ook nog wel apart.

Naast het vorengenoemde voedsel, kunnen we de variatie aan levend voer nog groter maken met o.a. krekels, spinnen, sprinkhanen enz. maar een universeelvoer als basis met wat bessen of kleine stukjes ander fruit mag niet ontbreken.

KAMPIOENEN VOGEL 1991

Hoofdgroep 1

St L.W.Balmaekers **
E W.S.Peters **

Hoofdgroep 2

St H.J.Scholtenhaven **
E P.van Rossum **

Hoofdgroep 3

St H.Koster **
E R.W.Wezeman **

Hoofdgroep 4 t/m 13

Stammen

J.van de Voort
A.F.P.van de Wielen **
H.Wouters
J.Pijpers **
F.M.Gerhardus **
J.Schrauwen
F.J.Spaargaren
H.Disselhof **
L.de Wijs
J.P.H.Alberts **
A.J.Domburg **
W.v.Gerven **
J.Mol **
P.Morel **
J.P.de Jong **
C.A.v.Santen

Enkelingen

R.Veerkanp **
F.L.van Kessel **
D.Dorenheim **
J.Pijpers **
F.J.Klein-Velderman **
J.Schutte
A.v.d.Weert
P.Morel **
A.F.P.v.d.Wielen
K.v.d.Bergh **
R.Koetsier
M.v.Mosselveld **
M.Salden **
J.Schutte **
J.In't Veen **
A.N.Emo **
H.D.Franquemont

Hoofdgroep 14

St Mevr.R.Coenen **
E J.v.Houtert **
E P.v.d.Berg

Hoofdgroep 15

St A.de Brouwer **
St B.Menkehorst
E B.A.de Bever **
E H.J.Schiffelers

Hoofdgroep 16

St W.M.M.Heuserr **
E H.Janssen **

Hoofdgroep 17

St J.Ligtvoet
St W.M.M.Heuserr **
E J.J.Oostenrijck **
E W.M.M.Heuserr **

Hoofdgroep 18

St B.Stevens **
St B.Vrolijk

E C.J.de Jong
E R.C.Krommendijk **
E C.J.de Jong

Hoofdgroep 19

St W.Bos
St J.v.Ginkel
St P.Hermus **
St A.G.v.Dijk
E J.M.Raaijmakers
E J.v.Ginkel **
E A.A.v.d.Made
E P.Rombouts

Hoofdgroep 20

St J.Evers **
St E.Warmier
E J.v.d.Werf **
E P.Morel

Hoofdgroep 21

St A.Kok
St C.Alderliesten **
St T.de With
E T.H.A.Hijbers **
E Mevr.L.v.Santen
E F.Panjer
E C.Alderliesten
E J.W.Besamusca
E F.Kers

Hoofdgroep 22

St W.v.Vugt **
St B.E.Hanno
E W.v.Vugt **
E D.v.Tilburg **

Hoofdgroep 23

St R.v.d.Linden
St H.C.M.Jansen **
E D.A.M.Koevoets
E Th.Rikken
E A.v.Bergenhenegouwen
E J.v.Wijk
E Mevr.A.M.Visser
E H.Bosch
E T.Veen-Siekmans
E K.v.d.Berg
E G.J.v.Leeuwen
E J.Wigmore **
E P.A.Goossens

Hoofdgroep 24

St P.Rook **
E F.v.d.Maden **
E G.J.Nikamp **
E L.A.Pertijs

Hoofdgroep 25

St S.A.L.M.Evertse
St J.W.Besamusca
St T.Jacobse **
E G.Platteel **
E B.J.Vosman
E T.Jacobse
E D.J.v.d.Molen **

Hoofdgroep 26

E E.Driessens **
E A.Ansems **
E J.K.Annokkee

Hoofdgroep 27

St J.C.Dekker **

E G.P.M.A.Berns
E D.J.v.d.Molen **
E G.P.M.A.Berns **

Hoofdgroep 28

E J.Hordijk **
E F.M.Totte
E J.Hordijk
E J.Hordijk
E J.Hordijk
E W.W.J.Stevens

Hoofdgroep 29

St J.A.J.de Jong **
St H.J.Klein Njenhuis
St K.A.Veer
St C.v.Dijk
E J.A.H.de Jong **
E J.A.H.de Jong
E I.R.Wong
E J.B.H.Bijen
E H.A.Reijn
E L.A.v.d.Sande

Hoofdgroep 30

St B.J.Vosman
St J.B.H.Bijen **
E J.M.A.Bouts
E J.B.H.Bijen **

Hoofdgroep 31

St A.J.Adriaansen **
St W.Stoelwinder
E C.Naalden **
E M.J.M.v.d.Knaap
E J.M.Dekkers

Hoofdgroep 32

E N.Olsthoorn
E T.Tijssen v/h Kruis **
E H.v.Keulen **

Hoofdgroep 33

St T.de Graaf **
St J.W.de Wijs
E H.J.Visser
E J.Scholten **
E J.C.v.d.Sande

Hoofdgroep 34

St J.C.v.d.Sande
St A.Spaan **
E J.Vinke
E A.M.v.Rijn **
E J.M.Snoek
E D.A.Nokkert

Kampioenen Keurmeesterwedstrijd

Harzers
St W.J.P.Vermeij
E W.J.P.Vermeij
Waterslagers
St H.Warmerdam
E H.C.Elst
Kleurkanaries
St A.J.M.Keij
E M.J.Simons
Postuurkanaries
St J.Bokkers
E J.Bokkers
Jap.M./Zebra vinken
E J.W.E.Kusters

Tropen

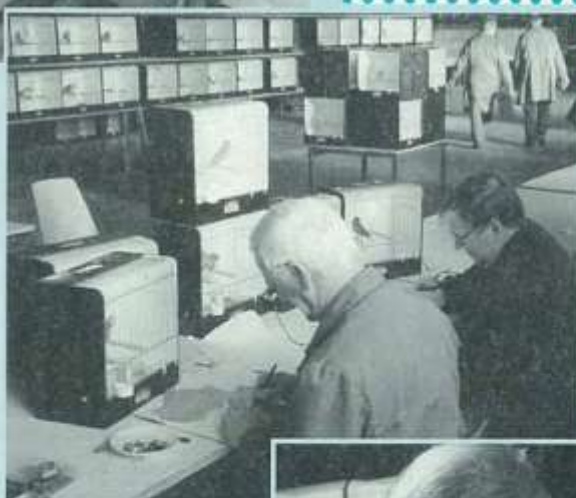
- E J.W.E.Kusters
- Grasparkieten
- E W.J.v.Hese
- Overige parkieten
- E P.Onderdelinden

Kampioenen Jeugdzending

- E R.Peters, Harzers
- St Arjen v.d.Feen, Waterslagers
- E Arjen v.d.Feen, Waterslagers
- St C.A.Stokkerman, Kleurkanaries
- E L.Nicolai, Kleurkanaries
- E R.Jacobse, Postuurkanaries
- St T.Mol, Grondvogels
- E R.Konings, Bastaarden
- St P.v.Rooijen, Parkieten
- E G.Baantjes, Parkieten
- St S.Jansen, Tropen
- E M.de Jong, Tropen

**ALLE PRIJSWINAARS ONZE
HARTELIJKE GELUKWENSEN !**

** = tevens hoofdgroepkampioen.

VOGEL '91

Zoals verwacht kon worden, gaf Vogel '91 weer een aantal noviteiten te zien, vogelsoorten welke voor de eerste maal als eigen kweek werden ingezonden en bijgevolg gehonoreerd met de inmiddels overbekende NBvV-Oorkonde. Wij noemen ze u er felicitieren de anderhavige liefhebbers nogmaals met hun goede resultaat.

- Lorius domicellus**, Purperneklori, W.F.P. Roes, Vessem.
- Amazona ochrocephala xantholaema**, Marajo amazone, R. van Dieën, Epe.
- Ara nobilis cuminensis**, Lichtenstein Hahn's dwergara, W. van Tilborg, Bodegraven.
- Aratinga mitrata mitrata**, Roodmaskeráringa, Th. Selten, Mill.
- Aratinga mitrata alticola**, Cusco aratinga, J. Beltman, Rijssen.
- Brotogeris tirica**, Tricaparkiet, P.W. Sroek, Geldrop.
- Cacatua haematuropygia**, Philippijnse kakoe, H. van Keulen, Nijverdal.
- Coracopsis nigra**, Kleine Vasapapegaai, H.A.M. Huiskamp, Klarenbeek.
- Babax lanceolatus**, Chinese babax, J. Miedema, Franeker.
- Ampeliceps coronatus**, Goudkop myna, J.L. v.d. Bragt, Westervoort.
- Cinniricincus leucogaster**, Amathyst glanspreeuw, L. Schallekens, Haaren.
- Hypsipetes madagascariensis**, Zwarte buulbuul, G.C.M. van Duivenvoorde, Heemskerk.
- Phoenicurus aureus**, Daurian roodsraat, W. Jacobs, Beek en Donk.
- Tauraco livingstoni cabanisi**, Cabanisi toerako, H. de Groot, H.J. Ambacht.
- Turdus migratorius**, Amerikaanse roodborstlijster, A. Scheerhoorn, Breda.
- Yuhina diademata**, Witkraag of diadeem kultimalie, C. Rooijackers, Lisse, J.E.M. Wagenaar, Vlissingen.
- Zoothera citrina cyanotus**, Witmasker damallijster, G.E. Warner, Hengelo.
- Zoothera syberica**, Siberische lijster, J.P. Klip, Veendam.
- Chloris ambigua**, Zwankop groenling, H.R.M. Koning, Velsbroek, A. Rijvers, Breda, M.A. Wijnands, Rijen.
- Emberiza cioides**, Weidegors, J. Benoit, Breda, H.R.M. Koning, Velsbroek.
- Erythrura tricolor**, Forbes papegaalamadine, M. van Boekel, Mill.
- Spinus xanthogastra**, Geelbukksja, G.C. van den Heuvel, Heerlen.
- Columba squamosa**, Roodnekduif, A. van Zon, Tilburg.

De 28ste bondskampioenschappen, Vogel '91, met 8765 wedstrijdvogels en 2722 verkoopvogels ingezonden door niet minder dan 1343 leden, trok weer enorme belangstelling uit binnen- en buitenland. Meer dan 11.000 bezoekers hebben intens genoten van de enorme variatie aan vogelsoorten, rassen en kleurlagen. Er zijn weer volop nieuwe contacten gelegd, nieuwe vriendschapsbanden gesmeed, kortom er is weer van alles gepasseerd om met veel enthousiasme de vogelliefhebberij te blijven bedrijven.

Wij danken ieder die op enigerlei wijze betrokken is geweest bij Vogel '91. Ieder in het algemeen, niemand in het bijzonder want samen zijn we immers tot dat prachtige resultaat gekomen. Heel, heel veel dank!

We gaan ons vanaf nu weer bezighouden met dat andere, belangrijke facet van de hobby, de kweek, zodat we volgend jaar wederom kunnen laten zien waartoe we met elkaar in staat zijn.

VOGEL '92 wordt gehouden van 9 t/m 12 januari in Het Turkschip in Breda. Vogel '92, ook dan weer de enigste echte bondskampioenschappen die nog in ons land worden gehouden. Dat zie je, dat voel je, dat is puur!

Graag tot dan

11

11

50 + 50 = 100

of De secundaire kenmerken van de kleurkanarie.

In het vorig artikel is aangegeven dat toch met enige zorg de ontwikkeling van de kleurkanarie wordt gevolgd. Vooral waar het de secundaire kenmerken betreft, zijn vele kwekers op de verkeerde weg. Ook is aangegeven dat praktijkervaring en feeling aanwezig moeten zijn bij het terugdringen van fouten, naast kennis van de eisen die aan de afzonderlijke kenmerken worden gesteld.

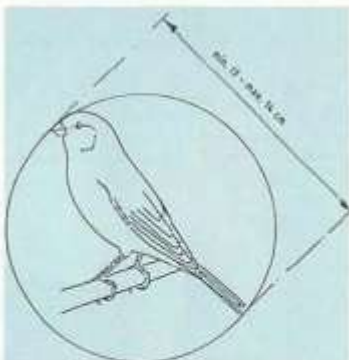
Gelet op de tijd waarin dit artikel wordt geplaatst; de kleurkanariekwekers zitten tegen het broedseizoen aan of sommige snelle jongens zijn al begonnen (ik hoop dat hun vogels dat dan ook doen), zal ik eerst aandacht schenken aan twee kenmerken die door gericht kweken kunnen worden beïnvloed n.l.: grootte en vorm.

Grootte

Even terug naar de puntentoekening: Het theoretisch maximum is 10 pnt., het praktisch maximum is 9 pnt. Onder grootte verstaan we alleen de "lengte" van de kleurkanarie. De ideale lengte is 14 cm, de minimum lengte is 13 cm. In de meeste gevallen zal een 9 voor grootte worden gegeven omdat de kleurkanarie zoals we die algemeen op de keuringen aantreffen een juiste grootte heeft. Naar boven en naar beneden zijn uitzonderingen aanwezig. Incidenteel maar toch soms ook wel regionaal zien we kleurkanaries die hinderlijk de 14 cm overschrijden. De vogels worden te groot maar hebben vaak wel een goede kleur. Toch zal aan de rubriek grootte geen 9 pnt. worden gegeven maar minder, al naar gelang de ernst van de afwijking. Te grote vogels worden vaak opzettelijk gekweekt met behulp van postuurkanarierassen. Dit om mooie forse vogels te krijgen. Hiermee worden ook vormfouten ingekweekt die jarenlang een negatieve uitwerking kunnen hebben. Maar ook door selectie worden vanuit de kleurkanarie grotere vogels gekweekt om dezelfde reden. We vragen evenwel geen mooie forse vogels maar kleurkanaries met een maximale lengte van 14 cm.

Vaak door onoplettendheid komt het voor dat we vogels kweken die te klein zijn; dus minder dan 13 cm. Als we er van uitgaan dat de "wilde kanarie" maar 12,5 cm is, dan is het ook niet zo verwonderlijk dat bij het verwaarlozen van de aandacht voor grootte de kleurkanaries terugvallen naar een maatvoering beneden de 13 cm. Ook deze vogels moeten in de rubriek grootte worden bestraft en eigenlijk uitgeschakeld worden voor verdere kweek. We kunnen rustig stellen dat uit te kleine kleurkanaries niet zo gauw grotere jongen zullen worden gekweekt.

Een uitzondering hierop kunnen kleine kleurkanaries zijn die hun lengte te danken hebben aan het tijdelijk optreden van ziekte of ondervoeding tijdens hun groei. Dit kan al in het nest plaats gevonden hebben. Deze belemmering van de groei door invloeden van buitenaf is niet erfelijk. Daardoor is het wel mogelijk dat ze later weer grotere jongen brengen. Maar door het achterblijven in de groei kunnen weer andere eigenschappen een nadelige invloed op de vogel uitoefenen. Vaak wordt de vraag gesteld: "Hoe meten we de lengte van een kanarie?" De lengte van een kanarie wordt gemeten volgens onderstaande tekening.

Afb. 1

In de meeste gevallen wordt de lengte beoordeeld door naar de vogel te kijken

en wordt aan de hand van praktijkervaring een feeling vastgesteld dat de vogel niet te groot of te klein is. Dit eist oefening maar funktioneert vaak goed waarbij niet op een millimeter wordt gekeken. Bij twijfel loont het de moeite de vogel op een lineaal te leggen. De uitkomst zal u verbazen.

Samenvattend:

De juiste grootte van een kleurkanarie is erg belangrijk. Immers, binnen de juiste lengte moet ook het lichaam goed ontwikkeld zijn. Te kleine of te grote vogels moeten we zo weinig mogelijk voor verdere kweek inzetten om te voorkomen dat andere, maar vaak ongewenste, kenmerken in de kleurkanarie worden gebracht. Dit eist een grote bereidheid tot selectie van de vogels.

Vorm

Het theoretisch maximum is 10 pnt., het praktisch maximum is 9 pnt. De vorm van het lichaam, het model van de vogel, speelt een belangrijke rol bij de beoordeling van de kleurkanarie. Het totaalbeeld wordt hierdoor bepaald.

De vorm komt tot stand door een samenspel van vele afzonderlijke onderdelen, die allen onderling overeenkomende verhoudingen moeten vertonen waardoor een evenredige lichaamsbouw tot stand komt. Zoals al eerder aangegeven speelt de lengte van de vogel hierbij ook een grote rol.

De vorm van het lichaam wordt bepaald door de volgende afzonderlijke lichaamsdelen: Kop, snavel, nek, rug, borst, vleugels, staart en pootjes. De algemene eisen die we aan de vorm stellen zijn: Volronde koepelvormige vrij forse kop, vrij korte nek en een brede, volle rug die één lijn vormt met de staart. De borst geeft de vogel mede een forse indruk, de borst moet dus tamelijk breed en goed gevuld zijn.

Een kleurkanarie waarbij geen afwijkingen in de lichaamsbouw worden gekonstateerd krijgt 9 pnt. voor vorm.

Afb. 2

Als een kenmerk tot stand komt door een samenspel van meerdere onderdelen dan is het niet zo verwonderlijk dat er van alles mis kan gaan. We moeten daarom streng selecteren op vormfouten. Als we twee vogels paren die in het bezit zijn van dezelfde fouten dan zal dit in de nateelt teruggevonden worden, maar dan zijn de fouten al wel verergerd. Paren we byv. twee vogels die een te smalle borst bezitten, dan moeten we weten dat zo'n smalle borst tot stand komt onder invloed van een grote reeks erfelijke eigenschappen. Als deze reeksen eigenschappen van beide vogels samenkomen dan zal de uiterlijke werking ervan worden versterkt. Hieruit volgt dus in het algemeen dat als we met een afwijkende vorm of met misvormde vogels verder kweken, de fouten alleen maar erger worden en dat het vervolgens jaren zal duren voordat deze weer zijn weggekweekt.

Afb. 3

Afb. 4

Momenteel zien we bij te veel kleurkanaries ernstige vormfouten maar ook wel fouten die we "schoonheidsfoutjes" zouden kunnen noemen. Ernstige fouten zijn vooral te smalle en te lange hals, te bolle rug, doorgezakte buik, doorgezakte borst al dan niet veroorzaakt door het te vet zijn, verkeerde stand van de staart. Schoonheidsfoutjes zijn ondermeer verkeerde stand van de ogen, smalle spits naar de snavel toelopende schedel, platte schedel, afhangende vleugels, gekruiste vleugels, te lange of doorgezakte pootjes enz. Nu is het gelukkig wel zo dat we niet iedere vogel met een ernstige of minder ernstige vormfout maar meteen uit moet schakelen voor verdere kweek. Het is niet ondenkbaar dat dergelijke vogels andere zeer goede eigenschappen hebben byv. met betrekking tot het grootbrengen van de jongen of een zeer goede kleur bezitten. We kunnen deze vogels inzetten voor de kweek als we er gelijktijdig maar wel aan denken maatregelen te treffen om de vormfouten weg te kweken. We paren deze vogels dan aan partners die de vormfout kunnen compenseren. Bijvoorbeeld, we paren een vogel met een smal lichaam aan een partner met een erg breed en vol lichaam. Maar ook de kleine schoonheidsfoutjes moeten op deze wijze uit het vogelbestand weggekweekt worden. Dit lossen we niet altijd in één jaar op; mede daarom is het zo belangrijk dat we steeds tijd uittrekken om deze vogels te observeren en dan niet alleen door op de kleur te letten maar zeker ook op de secundaire kenmerken.

Een klein vormfoutje kan soms al aanleiding zijn dat het kampioenschap naar aan andere vogels gaat.

Afb. 5

Afb. 6

Samenvattend:

Vormfouten zijn ongewenst, zij kosten niet alleen het kampioenschap maar veroorzaken jarenlang negatieve effecten op het totaalbeeld van de kleurkanarie. Vormfouten zijn door selectie weg te kweken als we maar geen fokparen samenstellen uit vogels die dezelfde fouten bezitten.

De Technische Commissie Kleur- en postuurkanaries

H.K.van der Wal

Kweken met de Roodpootsuikervogel

(*Cyanerpes cyaneus*)

De roodpootsuikervogel is een prachtig gekleurde vogel uit Zuid Amerika. In bruidskleed is de man diep blauw met een turkooise kap en zwarte vleugelpartijen. Aan de onderkant van de vleugels vertoont hij veel geel, vandaar ook wel de naam geelvleugelhoningzuiger. Het popje is voornamelijk olijfgroen gekleurd, ze heeft vleeskleurige poten, terwijl de man knalrode poten heeft het gehele jaar door; vandaar ook zijn officiële naam. De man had ik (hij overleed namelijk voordat het broeden begon) zeker twee jaar in mijn bezit. De pop had ik zeker al 3 1/2 jaar.

De suikervogels vertoeven tot eind oktober/november in de buitenvolière, gaan dan in de schuurvitrine met een donkerstraler voor als het gaat vriezen en rond februari gaan ze dan weer in de buitenvolière. Zo ook het afgelopen jaar 1990. Beide vogels zijn importvogels. Ze verblijven in een grote buitenvolière van 5 bij 2,5 bij 2 m. De volièra is beplant

met o.a. coniferen, vlier, bruidsluier, dennebomen en een grote pruim. De suikervogels delen dit verblijf met een veertigtal andere vogels, zaadeters en vruchten en insektenetende vogels zoals o.a. staartmezen, yuhina's, brilvogels, organisten en geelpootsuikervogels. De roodpootsuikervogels zijn in het geheel niet schuw. Gedurende het

gehele voorjaar was de pop aan het sjoeven met nestmateriaal. Ze had ook een nest gebouwd en een eitje gelegd, maar het eitje is toen kapot gemaakt, waar ik nu ook de man van verdenk. Het mannetje gedroeg zich behoorlijk agressief ten opzichte van andere vogels. Vooral ten opzichte van de geelpoot man. Waarschijnlijk heeft hij tot

twee maal toe een geelpoot mannetje vermoord door hem maar op te jagen, op te jagen, op te jagen! De dierenarts kon toen geen doodsoorzaak vinden, maar ik zelf verdenk hem dus van moord met voorbedachte rade. Tijdens de baltsperiode zat de man ook voortdurend achter de geelpoten aan te jagen. In het vervolg scheid ik mijn geelpoten en mijn roodpoten, zodat er niet meer slachtoffers zullen vallen; een gewaarschuwd man telt voor twee! Van het baltsgedrag heb ik weinig gezien. De preciese data van eieren leggen is mij onbekend. Het mannetje overleed namelijk op 19 augustus aan een acute ontsteking. Daar de pop al maanden lang bezig was met het slepen van nestmateriaal en het bouwen van een nest, had ik het niet direct door dat er nu serieus werk geleverd werd. Op 24 augustus lagen er twee eitjes in de nestkorf. Aanvankelijk dacht ik, dat de streptimalie's weer eieren gelegd hadden. Op 26 augustus lag er een derde ei bij en toen zag ik de pop roodpootsuikervogel broeden op deze eieren. Nu waren er twee mogelijkheden, ofwel de suikervogel zat te broeden op timalie eieren (deze lijken erg veel op de suikervogeleieren) ofwel op eigen eieren omreden dat de man roodpootsuikervogel vlak voor zijn dood nog met haar gepaard had. AFWACHTEN MAAR. Hopelijk waren de eitjes in ieder geval bevrucht. Ik heb ze echter niet durven schouwen, maar aan de buitenkant te zien was er goede hoop. Op 2 september zie ik de pop twee jongen voeren. De broedtijd duurde ongeveer twaalf dagen. Ik weet dat niet exact, omdat ik het broeden aanvankelijk niet had opgemerkt. Daar de man gestorven was, heeft de pop alles in haar eentje gedaan, zowel het broeden als het verzorgen van de jongen. Misschien is de dood van de man een geluk bij een ongeluk geweest, daar de man anders wellicht de eitjes kapot had gemaakt of de jongen dood gemaakt zou hebben of misschien de pop van haar zorgdrang afgehouden zou hebben. De grondkleur van de eitjes is vuilwit met roestkleurige vlekjes, onregelmatig verspreid over het gehele ei, vooral op

het achterste (stompe) deel. De eitjes lijken veel op die van de violetblauwe organist (waar ik ook jongen van gehad heb, die helaas gestorven zijn) en ze hebben ongeveer dezelfde grootte als die van de streptimalie's. Het nest is gebouwd in een nestkorfje, hangend aan een rieten mat in de buurt van de bruidsluier. Als nestmateriaal is alleen cocosvezel gebruikt. De pop heeft dus in haar oppie gebroed. Het was goed zomerweer. De volière ligt op het zuiden vlak bij water. In de directe nabijheid werd een oude boerderij gesloopt en zijn er heipalen in de grond geheild. Ik hield mijn hart vast, beducht op beschadiging van de eitjes of op nestverstoring, maar dat viel gelukkig erg mee. Zelf vind ik de huidskleur van de jongen vleeskleurig, terwijl er in de literatuur over paars gesproken wordt, maar dat laatste is niet mijn konstatering. De jongen worden naakt geboren met weinig dons. Na ongeveer vijf dagen komen er, dacht ik, stoppels door, donkergrijs van kleur. Na acht à negen dagen zie je de veren al goed. Op de vierde of vijfde dag heb ik de jongen geringd met 2,5 mm ringen, dat ging toen al met veel moeite. De pop heeft de jongen uitstekend verzorgd. De gehele dag sleept ze voedsel aan, vooral mierenpoppen. Een prachtig gezicht. Nestcontrole wordt prima toegelaten. Na ongeveer twaalf dagen verlaten de jongen het nest. Meteen nadat ze uitgevlogen waren, 13 september, heb ik moeder en koters uitgevangen en binnen (warm) opgekooid. De jongen zijn nog kleine, kwetsbare, grijs/grauwgroene balletjes met kale hoofdjes. Op 20 september zien ze er al stukken steviger uit, ze beginnen dan al echt op suikervogels te lijken. De poten zijn nog grijsig vleeskleurig. Op 9 oktober verandert het grijzige verenkleed op verschillende plekken in een groener getint gewaad. Ze eten dan ook al geheel zelfstandig. Alleen willen ze nog wel eens een meelworm door moeder toegestopt krijgen. Het uitvangen meteen na het uitvliegen bevalt prima. Binnenshuis immers is de temperatuur beter te regelen en kan het levend voer geven veel

beter gedoseerd worden, want de kweek heeft me heel wat gekost aan levend voer, omdat alle bewoners van de volière mee eten. Het levend voer bestaat uit heel veel mierenpoppen (hoofdbestanddeel), maden (die ingevroren zijn geweest en dewelke ze graag eten), buffalo's, meelwormen en dit alles vermeerderd met datgene wat in de buitenvolière aan komt vliegen of kruipen. Voor de kweek werden alleen universeelvoer, eivoer (met C&D Mix), claus bruin, buffalo's, meelwormen, nectar en fruit gegeven en ter voorbereiding van de kweek, naderhand mierenpoppen. U begrijpt dat het opkooien na het uitvliegen dus ook direct in de portemonnee te merken is. Tot zover mijn relaas over deze bijzonder mooie vogels. Volgend jaar hoop ik wederom een poging te wagen, dan zal ik ook de dit jaar gekweekte jongen hopelijk kunnen showen, die dan hun volwassen kleed wel zullen hebben verkregen. Wellicht zal ik ook dan uit voorzorg de man weghalen, zodat de pop het weer alleen mag doen, want ook in een kweekverslag van 1981 in *Onze Vogels*, heb ik gelezen dat de man zich onrustig en storend gedroeg en verwijderd moest worden. Misschien dat dat storend gedrag sneller voorkomt in volière milieu, omdat de man dan minder tijd nodig heeft voor voedselvergarig en territoriumverdediging en dus altijd tijd overhoudt, of omdat de man, paringsbelust, geen andere wijfjes heeft om "zijn lusten te kunnen botvieren". Dit zijn maar veronderstellingen, maar het overdenken waard. In ieder geval heb ik door ervaring geleerd dat de verschillende soorten suikervogels, in ieder geval de blauwe, in verschillende vuchten ondergebracht moeten worden, zeker tijdens de broedperiode.

**Tekst: Jan Bart Hertroys.
Foto: Horst Müller**

PIGMEEDUIFJE

Het pigmee of klein grondduifje, *Colombina minuta*, komt in drie rassen voor in Mexico, Guatemala, Costa Rica, Colombia, Venezuela, Peru en Brazilië. Een enorm verspreidingsgebied dus. De doffer is overwegend grijs van kleur met wat grijsbruin. Het voorhoofd bezit een vage rode glans. Borst en hals zijn duidelijk rood van kleur, onderlichaam vaalwit. De snavel is bruin, de ogen rood en de poten roserood. De duivin is aan de bovenzijde lichtgrijs en bruin, keel en buik zijn wit, borst en flanken bruinachtig grijs. De duivin heeft dus geen rood in haar verenpakje, alleen op het voorhoofd schemert vaag een rode glans. De grootte is ongeveer 15 cm. De pigmeeduil is een vrij algemeen gehouden sierlijk duifje. De diertjes zijn rustig van aard en door hun enthousiast voorgedragen gekoer zullen ze snel ieders hart winnen. Pigmeeduijfjes worden overigens snel tam, ofschoon ze bij aankomst soms erg zenuwachtig zijn en onophoudelijk tegen het gaas hangen of vliegen. Na verloop van enkele dagen worden ze rustig en is het geen zeldzaamheid dat ze wat lekkers uit de hand van de verzorger komen halen. Ze komen erg makkelijk tot broeden. Veel fokkers schuiven de eieren onder bij diamantduifjes, die immers de naam hebben goede pleegouders te zijn. Voor deze methode is

inderdaad veel te zeggen, maar men dient er wel zeker van te zijn dat de pleegouders even ver moeten zijn met broeden of met het verzorgen van de jongen als de echte ouders. Duiven voeren, zo we weten, de eerste dagen een melkachtige vloeistof die in de krop wordt gevormd. Deze vloeistof is afhankelijk van de ouderdom der jonge vogels. Na enige tijd worden zaden, die doorgaans heel worden doorgeslikt en in de krop worden geweekt, gevoerd. Zijn dus de jongen van de pleegouders veel ouder dan de jongen die we ter adoptie aanbieden, dan zullen de pleegouders wel voeren maar niet het juiste voedsel. Eerst na 16 dagen komen de jongen uit het ei. Er wordt afwisselend gebroed; de duivin broedt als regel in de morgenuren en s' nachts, de doffer overdag. Het verdient aanbeveling om de jongen van de ouders weg te nemen als ze eenmaal volwassen zijn. Vier broedsels per seizoen is normaal.

Tekst: P. Hoogerwaard
Foto: C. Scholtz/Buursema

Voliere van de maand

Ik ben in 1983 begonnen met het kweken van vogels en wel met kanaries en zebrovinken. Dit begon allemaal in een kleine broeikas aanvankelijk gebruikt voor het kweken van planten. De broeikas is toen goed geïsoleerd en de al aanwezige bakken op 90 cm hoogte van de vloer heb ik laten zitten. Dit om meteen een dubbele hoge kooi te creëren en de ruimte dus zoveel mogelijk te benutten. Het ging goed en de hobby werd steeds leuker, ook door al die verschillende soorten vogels. Toen is er besloten om het onderkomen uit te breiden. Dit is inmiddels zo'n twee jaar geleden gebeurd met volle tevredenheid. Het nachthok is 3,50 m breed, 10,00 m lang en 2,35 m hoog. De voorkant is geheel van glas (de westkant) en aan de ene zijkant (zuidkant) is het glas 150 cm hoog. Het dak afschot is 30 cm. Voordat je begint te bouwen moet je wel eerst een tekening met de juiste maat en verhoudingen maken en goed bij andere vogelliefhebbers oriënteren over wat wel en niet kan. Ik ben lid geworden van de plaatselijke vogelvereniging, "Kleur & Fleur" Den Ham / Vroomshoop, ben inmiddels bestuurslid van deze vereniging en tevens bestuurslid van de Regio "DE REGGE- & VECHTSTREEK".

Ik vind het ook interessant om eens wat te experimenteren, maar daar is ruimte voor nodig, ook de verschillende soorten vragen extra ruimte. De fundering is

gemaakt van gewapend beton. Eerst zijn er 30x30 cm gaten gegraven, om de 150 cm, tot op de vastegrond. In het beton zijn 4 staafjes betonstaal aangebracht. Deze er 20 cm bovenuit laten steken om zo een goede verbinding met de daarop komende funderingsbalk te krijgen. Daarna de bouwplanken plaatsen, dit is een haakse hoek van planken die op elke hoek van het te bouwen nachthok komen (vast zetten aan drie piketten van 6x6 cm en 100 cm lang, in de grond slaan). Deze planken zijn erg

peilhoogte, maar ook voor het haaks maken van het gebouw. Zet de spijkers in de bouwplanken op de juiste maat, dan kan het metseldraad worden gespannen, zodat je de juiste maat ook werkelijk ziet. Controleer deze maat nog een keer en meet dan kruislings of de maat gelijk is. Klopt dit, dan is het precies haaks. Onder deze draad kun je dan de bekisting voor de funderingsbalk stellen en zowel de buitenwerkse maat als ook de hoogte.

De bekisting kan het beste van grenen bekistingplaten worden gezaagd, die zijn 122 x 244 cm. In de lengte doorzagen en dan heb je een goede bekisting. De balken om de bekisting af te stutten zijn 5 x 15 cm of zwaarder, dit naar de zwaarte van de betonbalk. Het materiaal, zoals bekistingplaten en balken, kunnen na goed schoon gemaakt te zijn weer voor het dak worden gebruikt. Er hoeft dan niet naar materiaal te worden gezocht en heb je de zaken goed voor elkaar. De bekisting bij elkaar houden om uiteenspatten te voorkomen, kan door een lichtpijp als breedtemaat tussen de bekisting te zetten (b.v. 20 cm). Dan dwars door de lichtpijp een gat van 12 mm boren en een waslijndraad of een dubbele vlechtdraad door de balk en bekisting om de spijker en aan iedere kant van de bekisting aandraaien. Als wapening kun je heel goed een bouwstaalmaat van 8 mm pas knippen dit is voor een doe het zelfar veel makkelijk-

ker. Als het beton besteld wordt bij een betoncentrale, heb je de beste kwaliteit en je hoeft niet alles aan te slepen. In de betonvloer van 8 cm dik zit ook een bouwstaal mat van 6 mm en plastic onder op het zand om vocht optrekken tegen te gaan. Dit is tevens een goede bescherming voor het beton tijdens het storten. De vloer de volgende dag met een papje van klare cement helemaal afstrijken om de poriën goed te dichten. De vloer kan ook even worden afgedekt met plastic om te veel uildrogen te voorkomen.

Mijn hok is opgebouwd uit regels van 5x10 cm en twee stalen spantjes, deze staan 3,35 cm uit elkaar en hier zijn de dakbalken weer ingelegd. De stalen staanders, 60x60 mm, konden weer gebruikt worden om de kozijnen en de wanden aan vast te zetten. Ook op elke hoek is een stalenkokerprofiel van 60x60 mm aangebracht. Als je kunt lassen is dit zeer stabiel en kun je makkelijk iets vastzetten. De dichte zijwanden en het dak heb ik aan de buitenkant bekleed met stalen damwandplaten, deze zijn weinig duurder dan hout en hoef je niet elk jaar te schilderen. De binnenkant is goed geïsoleerd en weer bekleed met van te voren nat gemaakt hardboard, dat trekt dan goed strak.

Tegen de achterwand heb ik een 40 tal broedkooien opgesteld en een paar aan de zijwand. Aan de voorkant heb ik 3

vluchten boven elkaar, vier naast elkaar en nog vier aan de zijwand voor het glas. Alles is van binnen geschilderd met witte grondverf. Alle vluchten zijn bespannen met netsen gaas. Op alle deurtjes is een sluitveer aangebracht, geen grendels. De vijf buitenvluchten zijn 160 cm breed x 360 cm lang x 200 cm hoog bespannen met dubbeltjes-gaas. Op de bodem is een 10 cm dikke laag metselzand aangebracht. De vliegopeningen zijn aan de grond en 160 cm hoog, uit twee binnenvluchten bereikbaar. De vluchten zijn gemaakt

van vuren regels 3,5 x 7 cm. De onderste 35 cm zijn van de afvalstukken damwandplaat gemaakt en ongeveer 20 cm in de grond geslagen, dit is zeer duurzaam materiaal.

De vogels die ik kweek zijn o.a. agaporniden, gouds, rijstvogels, bruinborstrietvinken, driekleurpapegaai-amadine, kanaries, kwartels en diamantduifjes. Het kweekresultaat is prima, ik ben zelfs al meerdere malen kampioen geweest op de plaatselijke T.T..

Het gaat dus prima in het nieuwe onderkomen en ik hoop dat iedereen die nog wil bouwen in de toekomst hier iets van mee kan nemen.

Dan nog iets over de vogelvereniging "Kleur & Fleur" Den Ham / Vroomshoop. We zijn inmiddels uitgegroeid tot een vereniging van 111 leden. Nu hopen we nog dat al onze leden ook het nut van vogels ringen en ze op de t.t. brengen gaan inzien. Het is een prachtige hobby, dat mag je niet missen. Aan de N.B.v.V.: ga zo door, het maandblad is perfect, houden zo !!

**E.Bakhuis
Den Ham O.**

- Glds., ook geel/pastel, ceres, ook is., bonte bins., donr.astr. witte, gr.is., rijstv., jap.m., Trekpad 10, Stadskanaal. Tel. 05990-20158.
- T.k.of te rull 1-2 person.-lutino, 1-2 nigregenis. Gevr. 0-1 cana + 0-1 taranta. H. Straatman, Tel. 085-254202.
- Splitst.wit.spl., bich., masker, div.goulds, zw.wangzebra's, harekijn, ch.dw.kw.o.a.wit, zilver bl., N.o.z. De Visser, Souburg. Tel. 01164-61624.
- 1 agap.jilianeabr.'89. R. Loggen, Dobbestraat 42, 1411 VZ Naarden. Tel. 02159-40025.
- Kweekkoppels glanzlazanten '88 en koklas fazanten '90, 1-2 gierparelhoenders 88, rullen toerako's mogelijk. Tel. 05478-1424.
- Norwich (s-3), lizards, vele malen kampioen o.a. bondskampioen stammen. Everaers, Zeedahlweg 18, Renesse. Tel. 01116-1994.
- 1-0 rouf rouf '88, 1-0 bronsv.duif ek.'90, 1-2 kuiltduif ek.'89 & '90 of deze duiven rullen tegen 0-1 rouf rouf. Tel. 03434-53052.

DIVERSEN

- Grote vogelbeurs 10-13 uur elke 1e zondag van de maand aug t/m april. Cafe de Kroon, Tilburgseweg Riel. Inl. 013-435746.
- Elke 2e zat.v.d.mnd.Aug.t/m april. Van 13.00-16.00 uur. Grote vogelmarkt in de Streeksch., 2e Bokslootweg 19, Emmen. Org.De gevleugelde zangers Emmen I. Inl. 05910-25750.
- Vogelbeurzen in de "Menteme" te Muntendam, van sept.t/m apr., iedere 1e zaterdag van de maand van 13.00-16.00 uur. Org."De Vogelvriend". Geen pluimvee en sierduiven, handelaren na afspraak. Inl.: Tel. 05987-14869.
- Vogelbeurs afd.Goes elke 2e zat.v.sept.t/m april van 10-12 in het H.Hendrikshuis, te 's H.Hendrikskinderen. Tel. 01100-15774.
- Elke 1e zaterdag v/d maand sept.t/m april grote vogelmarkt van 13.00 tot 16.00 uur in het Dorpshuis te Emmerschans. Org."Tropika" Emmen.
- Bergambacht (Z-H) vogelbeurs sept.'90 t/m april '91 elke laatste zat.v.d.maand 10.00-16.00 uur. Sportcomplex "De Hofkamp" Dijklaan 3b.
- Boskoopse vogelmarkten: iedere eerste zaterdag van de maand

- van 9 tot 14 uur Beurshal Florida, Zie tevens onze aparte advertentie.
- Vogelliefhebbers uit het noorden van het land. Opgelet! "De vogelvriend" Winschoten organiseert hun laatste grote vogelmarkt, in de manifestatiehal van "De Klinker" te Winschoten op: 16-03-91 Tijd: 12.30 tot 17.00 uur. Handelaren alleen op uitnodiging. Inlichtingen 05972-2801. Noteer deze datum!
- Geleen limburgs grootste vogelverkoop zaterdag 2 maart van 9 tot 13 uur in de D'Heremiet, Kluis 50 Geleen. Info.: 04483-1634.
- Ulvenhout iedere 2e zondag van de maand van 9.30 t/m 11.30 uur vogelbeurs. Cafe J. Hurkt, Dorpsstraat 55 (De Harmonie). Ulvenhout.
- Vogelbeurs elke 2e zaterdag van de maand oktober t/m april, van 10.00-14.00 uur. V.v.de Vogelvriend, P.M.van Gentstraat 23, Leerdam.
- Iedere 1e zondag v/d maanden okt.t/m april vogelmarkt tussen 9.30 en 12.00 uur in het Stat.Koffiehuis te Rolde.
- Iedere 2e zondag van de maand t/m april en zat.2 maart van 10.00 tot 13.00 uur, vogelbeurs in Klubgebouw, "de Goudvink", L.Veenteweg 4, Epe. Handelaren van harte welkom. Tel. 05780-13494.
- Vogelbeurs te Noordwijkerhout. Elke laatste zaterdag v.d.maanden sept.t/m maart. Van 13.00-16.00 uur Victorhuis, Sporkenhout.
- De eerste ver.van vogelvrienden te Almere verzorgt weer een vogelb.op elke 3e zaterdag van de maanden okt., nov., jan., feb., mrt., apr.en mei in Kerkcentrum, De Lichtboog, Klokkeluisderstr., Almere-Centrum, van 10-15 uur. Ruime parkeergeel.
- Grote vogelbeurs elke 1ste zondag van de maand van 10-12 uur in "De Vaart" St. Martinusstraat 2c te Rucphen. Ruim 2000 vogels.
- Parkieten beurzen. Parkieten Sociëteit West Brabant organiseert elke 2e zondag van de maand, m.u.v. juli een papegaaien en parkieten beurs. Geopend van 10 tot 14 uur. "De Lanteern", Dorpsstraat 119, St.Willebrord.
- Wie heeft er nog plaats vrij voor een handelaar in vogelaccessoires - vogelvoerders - en vogelelektronika o.a. dimmers, ionen, schakelklokken. Aanbiedingen 03200-47791.
- Elke 4e zat.v/d.maand t/m apr.vogelmarkt, georg.door de "Paradijsvogel" van 10-14 uur. Clubgebouw: Groen van Prinstererstr.74 Zaandam (Nabij den Uilbrug).
- V.i.o.s.Swifterbant vogelbeursen in "De Poort" van 10-14 uur op za.23-02, en 23-03. Handelaren welkom. Inl. 03212-2121-1830.

VAN KEULEN KOOIEN

Van Keulen heeft een uniek kooienprogramma voor de liefhebber en de handel: • Broedkooien • Verkoopkooien • Ziekenkooien • Vlucht-kooien.

Ook Volièrebouw • Broedmachines • Vogel-posters. Uitgebreide informatie staat in de gratis folder die u bij ons kunt aanvragen.

VAN KEULEN

Van Keulen Kooien
van den Bergsweg 18,
7442 CK Nijverdal.
Telefoon 05486-12452

■ V.v.de vink houdt op 23-24 febr.1991 haar onderlinge tentoonstelling, een mooie collectie vogels, div.wildzang vogels. En uniek al op zang gebrachte vinken. Deze tentoonstelling zal gehouden worden in het "Boulevard Cafe", Noordstr.49 Tilburg.

Openingstijden zaterdag 23 febr. 10.00-21.00 uur, zondag 24 febr. 10.00-17.00 uur. Toegang gratis.

■ Westlandse vogelsbeurs op zaterdag 16 maart (elke 3e zaterdag v.d.maand) van 10.00-14.00 uur in partycentrum "Bos en Duin", Kerkhofweg 22, Hoek van Holland. Int. 01747-4960.

■ Wederom organiseert de vogelvereniging "Fauna" uit Lelystad de grootste vogelmarkt van Flevoland en wel op zaterdag 2 maart van 10.00-16.00 uur in het Beursgebouw, Het Karveel 49-15 te Lelystad. Info 03200-46907.

■ In de maanden jan. + feb. + maart, organiseert de v.v.de natuurvriend te Papendrecht. Elke 4e zaterdag van de maand, een grote vogelbeurs in het Club gebouw te Papendrecht, Westeind 78.

Geopend van 10.00 uur tot 14 uur. Inlichtingen: 078-156131.

■ Tegelen grote int.vogelmarkt zaterdag 9 maart van 9.00 tot 14.00. Harmoniezaal, Posthuisstr.32 Centrum.

■ Witroka org.(beh.augustus) elke 2e zat.vd.maand een vogelbeurs van 9.30-13.00 uur in Witroka Westmolendijk 99 Ridderkerk.

■ Vogelbeurs van v.v.Vogels & Vriendschap elke 3e zaterdag van de maand (beh.Juni-juli) in de Max.-school, Maximiliaanstraat 17 te Rotterdam-Charlois. Geopend van 13.00 uur - 17.00 uur. De toegang is gratis. Voor informatie Tel. 010-4855763.

■ Waspikse vogelbeurs elke 3e zondag van de maand gehouden bij Café "T Nieuwe Centrum", Carmelietenstraat 39, Waspik-Zuic. Van 10.00-12.00 uur. Inlichtingen 04168-2577.

■ 23 maart 1991 organiseert v.Hoorn diervoeders, in samenwerking met vv "de Wielewaai" weer een vogelmarkt, in het Duivengebouw aan de Vledderkamp 10a te Vlagtwedde. Van 12.30/16.00 uur. Handelaren aanwezig. Int. 05970-21386.

■ Chaam: Elke 3e zondag v.d.maand van 9.30 tot 12.00. Vogelbeurs Hotel Bellevue, Dcrpstraat t.o. R.k.kerk te Chaam.

■ Let op ! Vogelmarkt op de 4e zaterdag v.d.maand van 10.00-12.00 uur door de voliere vrienden in Wijkcentrum Strijen, Sperwerstraat 3 Oosterhout. Info 01620-32846.

BEZOEK TWENTE ZONDAG

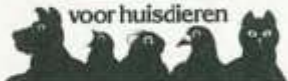

3

MAART

beaphar

voor huisdieren

- 2500m² Beursruimte
- Grote internationale reclame
- Alle soorten vogels en aanverwante artikelen
- Geen kwartels en duiven Art. 3 veeziekte wet
- Diegene die gereserveerd hebben, inbrengen van 8.30 tot 10.00 uur
- IEDEREEN kan zijn of haar vogels inbrengen
- Voortijdig reserveren
- Inbreng vogels na 11.00 uur gratis
- Informatie en/of plaats reserveren: G. Oosterbroek, Tel. 05415 - 51656
- Volgende beurzen 1e zondag van maart en oktober.
- Geopend voor publiek van 11.00 tot 16.00 uur.

NIEUW NIEUW NIEUW NIEUW NIEUW NIEUW NIEUW NIEUW

VOLKUNSTSTOF KWEKKOOIEN

- Een uitgebreid assortiment kwekkooien uit volkunststof in diverse maten en uitvoeringen.
- Vraag gratis informatie.
- Verkrijgbaar bij uw dierspecialzaak, indien niet leverbaar inlichtingen bij:

Fauna metaalwaren b.v.

t/m 16 maart ook zaterdags open van 09.00 - 13.00 uur.

Fauna metaalwaren b.v.

Hoofdstraat 138a, Postbus 146, 5170 AC Kaatsheuvel

Telefoon 04167 - 7 41 14

Verdeler voor België: CYMA International b.v.b.a.

Tramweglei 61 2500 Lier Tel. 03-4881146 - 03-4806100

Wat lezers schrijven

Pigmenteisen

Naar aanleiding van het artikel 'Pigmenteisen bij gepigmenteerde mozaïeken' van de heer Van Barneveld in het septembernummer, wil ik graag bij deze reageren. De schrijver van dat artikel twijfelt ten eerste aan de haalbaarheid van de standaardeisen m.b.t. de mozaïek oranje-roodbruin. De gevraagde zilversluiser en het volbruin bezit van deze vogels zouden met elkaar in tegenstrijd zijn. In meer algemene zin mijn mening. We moeten er van uitgaan dat wij vogelkwekers onze vogels naar de standaardeisen moeten trachten te kweken en niet omgekeerd. Hierbij is het dan ook meteen duidelijk dat het opstellen van standaardeisen zeer moeilijk is, een verantwoordelijke taak! Men gaat uit van een ideaalbeeld dat over een bepaalde kleurslag bestaat maar waarvan de haalbaarheid nog niet of niet helemaal zal kunnen vaststaan. Dat laatste maakt het ook welbegrijpelijk dat eenmaal geformuleerde eisen later wel weer zullen moeten aangepast of aangescherpt. Er zal derhalve meestal een kloof blijven bestaan tussen wat wenselijk is, de standaardeisen, en wat haalbaar is en daar kan menig liefhebber volop motivatie in vinden om door te gaan. Moeilijker is het om gemotiveerd bezig te blijven als je gaat twijfelen aan de haalbaarheid, erger als je er van overtuigd bent dat zulks onmogelijk is. Even een voorbeeld: De strogele kanarie komt bijna niet meer voor als topvogel, is over het algemeen te geel. De vraag die een kweker van zulke vogels zich kan stellen is of het wel echt mogelijk is om in die kleurslag een topper te kweken. Mijn antwoord is, nauwelijks omdat je de mogelijkheden van de natuur niet mag onderschatten en niet in de toekomst kan zien wat die natuur nog in petto heeft, reductiefactor gele grondkleur bijvoorbeeld. Uit praktische overwegingen acht ik het

uitgesloten dat die topvogel in strogeel er komt omdat de gevraagde enkele geelfactor moeilijk juist is vast te stellen, waardoor de vogel al in het nadeel is ten opzichte van de toppers in vergelijkbare kleurslagen. Wetende dat ook de geelfactor zich in de kweek cumulatief gedraagt, is er vrijwel geen uitzicht om een juiste enkele geelfactor in de kweek te krijgen en vast te houden. Moeten we op grond hiervan dan maar direct besluiten dat de standaardeisen voor deze vogels niet haalbaar zijn? Ik denk van niet, gezien het vorenstaande maar het is wel bijna een onmogelijke kweek. Terugkerend naar de gepigmenteerde bruin mozaïek ben ik geneigd te zeggen dat de standaardeisen met betrekking tot deze vogel op dit moment tegenstrijdig lijken. Ik moet daar evenwel onmiddellijk aan toevoegen dat we niet mogen uitsluiten dat het in de toekomst mogelijk wordt deze vogels te kweken met plaatselijk volbruin bezit en ook een duidelijk zichtbare mozaïeksluiser. Dit zou dan betekenen dat we aan de mozaïekkenmerken prioriteit toekennen en tevens dat de vergelijking met een zilverbroune kanarie niet opgaat en dus toch een aanpassing van de standaard-eisen of een andere interpretatie ervan gewoon nodig is. Ik hoop dat deze opmerkingen kunnen bijdragen aan een zinvolle verdere discussie.

W.v.d.Vliet, Bladel.

KALENDER 1991

DE PATAGONISCHE BERGVINK

Over de diverse Rosella's is al zoveel gepubliceerd, dat ik daarom de kleiner afgebeelde Patagonische bergvink maar - figuurlijk - bij de kop neem. Deze bergvink, die ook wel sierravink wordt genoemd, kunt u aantreffen in het Andesgebergte (dat op de MULO geleerd moest worden als Cordilleras de los Andes) en wel van Westelijk Argentinië, Chili, zuidwaarts tot Patagonië (Kaap Hoorn). De vogel, die afgebeeld is, is een vrouwtje, pardon; een pop. Van haar behoef ik dus geen beschrijving te geven. Het iets grotere mannetje heeft het volgende signalement: de kop is donker blauwgrijs en verder een olijfgroene mantel, een diep kastanjebruine rug en een okergele stuit. De keel is een tikje lichter getint dan de kop en de onderdelen zijn, net als de stuit, okergeel. Zowel de vleugels als de staart zijn vrij donker, enigszins zwartachtig, maar lijken lichter omdat de meeste veren blauw omzoomd zijn. De bovensnavel is bruinachtig, de ondersneb daarentegen opvallend wit. De patagoniër geeft de voorkeur aan gematigde beboste gebieden, ravijnen met struikgewas, hoe dichter deze begroeid zijn, hoe liever zij het hebben. Eij vrijwel alle tien in Zuid Amerika voorkomende soorten, tref men een soort verticale trek aan: zij broeden op aanzienlijke hoogten. Zodra echter de winter zich aandient en het weer bar en boos wordt, zakken de vogels af naar lagere regionen. Sommige soorten kan men dan zelfs aantreffen langs de kust en op de er voor liggende eilanden. In die koude periode opereren deze sierravinken veelal in groepen, maar zodra het voorjaar wordt, gaan ze naar hoger sferen en vallen de zwermen in paartjes uiteen. De Patagonische bergvink behoort tot de minder algemene soorten. In zijn vaderland kent men hem als "chanchito". Deze soort ziet men zeer zelden in open terrein. Ze prefereren de ravijnhellingen, waar zij zich tegoed doen aan allerlei zaden en zaadjes, die hun hoofdvoedsel vormen. Wilt u meer weten over de bergvinken in het algemeen, sla er dan "Onze Vogels" 1989, bladz. 164 e.v. maar eens op na.

Meindert de Jong.